

Redacción
y Administración
C. RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLAVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLAVENA (YUGOESLAVA) PARA TODA SUD AMERICA - ORGANO DE LA SOCIEDAD YUGOESLAVA
"HOGAR POPULAR ESLAVENO"

NAROCNINA:
Za eno leto
\$ 8.—
Za pol leta
\$ 5.—
Za inozemstvo
2 Dolarje
Posamezna štev. 20 cts.

REGISTRO NACIONAL
INTELECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO ARGENTINO
SUSCRIPCIONES 19

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

LETO (ANO) III.

BUENOS AIRES, 21 DE FEBRERO (FEBRUARJA) DE 1948

Núm. (Štev.) 4

AYER y HOY

Son de todos conocidos los grandes daños que sufrió Yugoslavia en la pasada conflagración europea, daños que han alcanzado cifras espantosas que demuestran que proporcionalmente a su población, es la nación que más pérdidas materiales y humanas ha tenido que soportar.

No es nuestra intención hablar de esa desgracia de nuestra Madre Patria, sino de comentar brevemente la resurrección moral y material que los pueblos de Yugoslavia han forjado a través de su diaria lucha pacífica, en los talleres, fábricas, campos, escuelas, universidades, y todo aquél sitio de trabajo en donde se ha puesto de manifiesto la inquebrantable voluntad de los nuevos ciudadanos yugoslavos. Verdaderamente ha nacido en nuestra Madre Patria un hombre de nuevo tipo, forjado primero en la lucha a muerte contra el nazi-fascismo opresor, y luego en la épica gesta que supera a la guerrera por su contenido enteramente constructivo tanto en el terreno material como en el cultural.

Los daños materiales sufridos por Yugoslavia han sido calculados en 9.100.000.000 de dólares, pero la nación ha ganado mucho más con la nueva conciencia que se ha despertado en sus ciudadanos, que lo han demostrado así reconstruyendo a su patria de manera tal que la revista "The Economist" de Londres ha calificado de "milagros de la reconstrucción". Y no solo esto. En 1947 ha comenzado a cumplirse el primer plan quinquenal Yugoslavo que establece que en 1951 se quintuplicará la producción en general. Y lo será.

Industrialmente, para ese entonces, Yugoslavia atenderá a sus necesidades fundamentales por sí misma sin necesidad de ayuda exterior. Los campos divididos entre los campesinos mediante una reforma agraria llevada a fondo, serán labrados por las máquinas fabricadas en el país, y los productos de la tierra serán llevados a las ciudades en automotores salidos de las fábricas que ya han comenzado su producción en grandes cantidades.

El plan quinquenal establece las transformaciones que llevarán a cabo los ciudadanos yugoslavos, pero lo que no se ha recalcado lo suficiente es la gran transformación operada en la manera de pensar de nuestros hermanos. Esta consiste en la gran conciencia del papel que cumplen dentro de la nueva sociedad, de la gran responsabilidad asumida por todos y cada uno de ellos, que saben que trabajan, más que nada, en beneficio de la nación, y que haciéndolo, trabajan en beneficio propio.

Este se ha puesto de manifiesto desde el primer día de la Liberación. Así lo han demostrado los jóvenes en sus famosas "Mladinska proga", la última de las cuales, la de Samac-Sarajevo, fué la construcción del ferrocarril de la Juventud, de 250 kilómetros de longitud, que llevará la hulla a las nuevas fábricas que se han construido y a las que se construirán, y que pondrá a disposición de los pueblos de Yugoslavia combustible suficiente como para que en el invierno ninguno de sus componentes sufra frío. Nada menos que un ferrocarril casi como el que une la ciudad de Buenos Aires con la de Rosario. ¡Y construido por 250.000 jóvenes voluntarios! Es algo jamás visto, así lo han reconocido los observadores extranjeros y las agencias informativas, muy a pesar suyo muchas de ellas.

Y lo que es más importante. En el último año han aprendido a leer y escribir 280.000 personas, es decir más que en veintitres años de existencia de la vieja Yugoslavia. Actualmente se publican alrededor de 150 periódicos y más de 90 revistas en las lenguas de todas las nacionalidades que habitan el país, incluso en italiano, turco, rumano, eslovaco, húngaro y algunos idiomas más. Es que contrariamente a lo que haría suponer la propaganda que se viene por todos lados, en Yugoslavia se respetan las nacionalidades como nunca lo han sido respetadas. Por eso se ha transformado de un nido de rencillas en un hogar donde reina la camaradería entre los pueblos, que han aprendido a odiar a quién los arrojara los unos contra los otros para servirse de todos.

MEDNARODNE VESTI

INDIJA

Radi usmrnitve Gandhija je bilo aretiranih v mestu Bombay in okolici nad 700 oseb.

*

Pepel Gandhijevega trupla je bil vržen v vode rek Ganges in Jumna ob navzočnosti 2 milijonske množice.

*

FRANCIJA

Francoska vlada je sklenila odpreti mejo in tako postaviti stike s špansko vlado.

*

ANGLIJA

Znani angleški fašist Osvald Mosley je proglašil ustanovitev nove stranke "Ljudska zveza".

*

Levičarski del angleške laboristične stranke je izjavil: Tekom vojne smo korakali skupno s Sovjeti, za ohranitev miru je neobhodno potrebno, da ostane naprej v prijateljskih stikih.

*

Churchill obdolžuje "Laboriste", da posnemajo komuniste in zahteva nove volitve.

*

BOLGARIJA

Po dvakratnem obvestilu, Bolgarski topovi so izstrelili in tako s silo pri-

sili na zemljo dva turška vojaška avijona.

*

JUGOSLAVIJA

Maršal Tito se je izrazil, da Z.A.D. pologoma pripravlja novo vojno, katere pa ne bo ker ljudstvo iste noče.

*

JAPONSKA

Kabinet, katerega tvorijo povečini socialdemokratje je sklenil podati ostavko.

*

BELGIJA

Zahtevajoč povišanje plač je nastopilo stavko 65 tisoč rudarjev.

*

URUGUAY

Paraguayska vlada je odpoklicala diplomatskega zastopnika iz Montevides.

*

NEMČIJA

V Angleški okupacijski coni so pričeli deliti živež poslan iz Argentine. Ob tej priliki je na kratko govoril svetovalec argentinskega poslaništva, med drugim je citiral argentinski rek: "Več velja izvršiti nego oblubiti."

*

GRČIJA

Zastopniki Anglije in Amerike so se sestali z ministri grškega kabineta in skupno napravili načrt za uničiti Narodno ljudsko fronto.

Ob kongresu bivših političnih pregonjancev

Trst je ob kongresu političnih pregonjancev, ki se je nadaljeval še nedeljo 1. februarja, obrnil nase pozornost vsem političnim krogom, tudi preko mej Tržaškega ozemlja. Kongresu so prisotvovali številne delegacije iz vseh krajev tega ozemlja. Navzočni sta bili tudi zastopniki sovjetskih in francoskih demokratičnih žena. Na kongresu je bil izvoljen Izvršilni odbor Zveze bivših političnih pregonjancev ter so bile sprejete številne rezolucije, med drugimi maršalu Titu, Zvezni borcem iz narodne osvobodilne borbe, žrtvam španske reakcije in demokratičnemu grškemu narodu. Ob tem kongresu bivših političnih pregonjancev, ki so izkusili vse strahote fašističnega režima in nacističnega nasilja, se moramo resno zamisliti. S čim si je ta zavedni, dobrski slovenski primorski človek vse to zaslужil? Vprašati se pa moramo tudi: Zakaj ni ostalo temu rodu prihranjeno razočaranje zaradi krivčno začrtanih mej po drugi svetovni vojni? Zakaj je moralno slediti po vsem tem še novo pregonjanje v času angloameriške vojaške uprave? Prvi kongres političnih pregonjancev v Trstu je na široko razgalil zanjevanje protifašističnega boja na Tržaškem ozemlju in vsakovrstne oblike poleg igre angloameriškega imperializma. Kakor vselej, tako je bila tudi tokrat razkrinkana sovražnost določenih krogov, ki so storili vse, kar so mogli, da so imeli organizatorji tega zgodovinskoga kongresa velike težave zaradi dvoran. V tem se zrcali jasno stanje dejanskih prilik, ki nedvoumno kažejo, da so govorice o borbi proti komunizmu pravljice in da je ves ta brezobjektivni boj namenjen množicam slovenskega in italijanskega demokratičnega delovnega ljudstva. Kongres je izvenel v toplo-izpoved za politične demokratične svoboščine in ostro obsodbo sedanjega stanja, ki ga je z umetnim razpihanjem narodnostne mržnje ustvarila angloameriška zasedbena oblast.

JUGOSLOVANSKA VLADA PROTESTIRA

Jugoslavija je podala protest Severoameriški vladi radi prihoda ameriške križarke "Providence" v Trst. V noti, katero je Jugoslavija izročila, je rečeno, da se je s križarko od 20.000 ton zvišala amerikanska moč za več kot 5000 mož, kakor je bilo določeno pri mirovnem pogajanju. Bolje je rečeno, da je poset te križarke prelom pogodbe, potom katere ni doovljeno pisanje v Trstu nobe oboroženi sili razen Varnostnemu svetu Združenih narodov.

Nota je bila oddana pred enim tednom in zahteva preiskavo glede tega poseta ter zagotovilo, da se v nadalje taki poseti ameriških ladij ne bodo več ponovili brez posebnega dovoljenja.

Vojaški krogi trdijo, da je bila "Providence" v Trstu od 1. do 6. novembra, nakar je odplula proti Benetkom.

Ta križarka tvori skupino pomorske sile Zdr. amer. držav v Šredozemskem morju.

Primorske Vesti

RAZKRINKANA IMPERIALISTIČNA JUSTICA

Angloameriška vojaška uprava v Trstu je že od vsega početka kazala odklonilno stališče do partizanov in do njihovih manifestacij, do nošenja partizanskih uniform. Sicer je bil že leta 1945 izdan ukaz Zavezniške vojaške uprave o prepovedi nošenja partizanskih uniform, vendar se ta ukaz kolikor toliko doslej ni izvajal. Sedaj po dveh letih in pol pa so se spomnili na ta ukaz in ga pričeli izvajati v zvezi z nedavnim zborovanjem partizan na Opčinah. Prejšnji šef angloameriške vojaške uprave polkovnik Bowman je z vsem svojim ravnanjem že pripravil teren za preganjanje partizanov, njegov naslednik Gaither pa je postavil pred sodišče partizane, ki so "zakrivili" edino to, da so prisli na zborovanje na Opčinah v tistih partizanskih uniformah, v katerih so se junakovo in hrabro borili za skupno zavezniško stvar v kravji, srditi borbi s fašisti in hitlerjevcem. Toda zgodilo se je, da je angloameriško vojaško sodišče v Trstu tudi v tem primeru razkrilo svoj pravi obraz imperialistične justice kot poslušen, ubogljiv organ imperialističnih monopolistov. Pokazalo pa se je tudi, da ni mogoče spriče zavednih tržaških delovnih množic uprizoriti proces tako, kakor so si ga zamislili. Ta zadrega se zrcali v sami sodbi. Da bi namreč rešili čast imperialistične justice in da bi se obvarovali še hujše blamaže, so obtožene partizane, ki so dobro znani po vsem Slovenskem Primorju, ob sodili le na denarno kazeno. Partizan Štubelj je bil obsojen na 50.000 lir. ostali obtoženci pa po 20.000 lir. Nedvorno je, da bi bilo izreklo sodišče strožje kazni, če se ne bi bilo tržaško demokratično ljudstvo tako odločno, energično zavzelo za svoje partizane in za demokratične slobodnosti. Izid procesa, ki je bilo o njem toliko govora, predstavlja pomembno novo zmago ljudstva proti justičnim predstavnikom tuje, imperialistične oblasti.

*

ZOPET ZASTRUPLAJAO GORISKO OZRAČJE

Skupina dobro znanih goriških izzivalcev se je priklila v kavarno Rudolfa Bratuzja in psovala gospodarja, češ naj se takoj izseli iz Gorice, ker je Gorica italijanska. Na podoben način je druga skupina, v kateri so bili dobro znani obrazzi, obkolila v ulici Favetti goriškega trgovca Klavorja ter njegovo ženo. Izzivalci so hiteli zatrjevat, da takšni ljudje kakor sta Klavorjeva, ne spadajo v Gorico. Značilno je, da sta bila nekje v bližini dva stražnika, ki sta se šele na poziv Klavorovih približala ter legitimirala — Klavor in njegovo ženo. Takšne in podobne reči kažejo na to, da se brez poboljšanja nadaljujejo metode iz Mussolinijevih časov. Goriška policija je aretrala zaslужnega partizanskega borca, trgovca z vinom Ivana Briga. Izpustili so ga sicer, ni pa znan vzrok, zaradi katerega so ga zaprli.

*

KAKO JE S SLOVENSKIMI ŠOLAMI NA GORISKEM

Konec šolskega leta 1946-47 je bilo na področju mestne občine Gorica 57,26% italijanskih in 42,74 slovenskih ljudsko šolskih otrok. Po novi razmejitvi na podlagi francoske čerte je prislo sedem šol na področje Jugoslavije. Danes je na Goriškem 20 slovenskih osnovnih šol, dočim šole v Ločniku oblast še ni odprla, češ da finančno ministrstvo se ni podpisalo kreditov za otvoritev šole v tem kraju. V Gorici sami obiskuje nižjo srednjo šolo 164 slovenskih učencev in učenk, gimnazijski licej 49, učiteljišče 41 dijakov, strokovno šolo pa 90 učencev in učenk. Slovenci, ki živijo v Italiji, se vprašujejo, kaj bodo oblastva ukrenila zaradi rešitve šolskega vprašanja na področju Slovenske Benečije in Kanalske doline.

*

GLAS GORIŠKE MЛАДИНЕ

Delovna mladina goriške pokrajine se je zbrala na svojem veličastnem shodu v Gradiški ob Soči. Z velikim navdušenjem v Italiji. Hkrati je mladina naslovila poziv, naj se v vsej pokrajini razvije veliko gibanje garibaldinskih predstraž, ki naj povežejo vso mladino v borbi Ljudske demokr. fronte. V tem sestavu "garibaldinskih predstraž" se hoče tudi mladina goriške pokrajine organizirano boriti za tovarniške odbore, za agrarno reformo, za demokratizacijo šole ter za reformo kapitalistično gospodarskega ustroja.

*

TRŽASCO LJUDSTVO SE ORGANIZIRA

Te dni so bili v okviru Slovansko italijanske antifašistične unije (SIAU) za Tržaško ozemlje stirje ustanovni okrajni kongresi in sicer za prvi okraj v krožku "Perossa" pri St. Vidu, za šesti okraj v "Domu kulture" v Škedenju, za sedmi okraj pri Sv. Ivanu, za osmi okraj pa v krožku grafikov v ulici Trento. Zbrani delegati, ki predstavljajo enotno ljudsko voljo Trsta, so med drugim zahtevali, da se fašistični zakon o nasilni italijanizaciji končno razveljavlji kakor je Zavezniška vojaška uprava že pred več nego dvema letoma razveljavila vse fašistične protizidovske zakone.

*

IZ GORIŠKIH JEČ V ITALIJANSKE

Številni slovenski protifašisti so bili obsojeni pred angloameriškimi sodišči, ker so se neustrašno borili proti kolonialnemu upravljanju primorskoga ozemlja. Po razmejitvi v smislu mirovne pogodbe so obsojeni ostali še dalje v goriških zaporih.

Po večini gre za protifašiste, ki so po rodnu z ozemlja, ki je bilo po razmejitvi priključeno k Jugoslaviji, in ki so tedaj avtomatično postali jugoslovanski državljanji. Sedaj pa so pričeli premeščati te borce iz goriških ječ v italijanske, predvsem v Benetke in Cremono. V tem ravnanju se kaže pravo bistvo sedanje italijanske "demokracije". Namesto amnestije jim je prinesla še poslabšanje, saj bivanje v bližini svojih družin v takšnih prilikah mnogo pomeni za jetnika, ki je navezan na pomoč. Primorsko ljudstvo je ogorčeno zaradi vsemi o trpljenju, bolezni in bedi, ki so jim izpostavljeni zaprti protifašistični borci. Mar še ni bilo dovolj trpljenja po raznih fašističnih in nacističnih taboriščih, po gozdovih in v času krivične angloameriške uprave? Slovensko delovno ljudstvo pozorno spremlja ravnanje sedanje De Gasperijeve vlade, ki se je že popolnoma usužnila ameriškemu imperializmu.

*

MED GORIŠKIMI IN BENESKIMI SLOVENCI

Slovenci v Krminu imajo svoje Prosvetno društvo, pevski zbor, ki šteje 35 pevcev in pevk, in svojo prosvetno knjižnico. Nekateri slovenski starši še niso vpisali svojih otrok v slovensko šolo.

Sentmaverska mladina pripravlja svoj orkester, ki je že nastopil z lepim uspehom.

V Štandrežu je uprizorilo prosvetno društvo "Primorska zvezda" iz Sovodenj Golodonjevo veseloigro "Strie Ihta" v treh dejanjih.

Peveci v Rupi se marljivo vadijo. Tudi knjižnica lepo deluje.

Prav tako čitalnica. Domača odrska družina se pripravlja za uprizoritev "Učiteljice".

V Doberdalu so pokopali 22 letnega borca Marcela Pelicona. Ljudstvo je v velikem številu stopalo v mrtvašem: sprevodu in mu izkazalo zadnje spremstvo. Dne 25. sept. 1943. 25. sept. 1943 je bil ranjen v pljuča ob spopadu z Nemci pri Ajševici. Ohranili mu bomo trajen spomin.

Prosvetno društvo "Briski grič" iz Šterverjana je gostovalo v Doberdalu z burko, zbornim petjem in glasbenimi točkami.

Neki pridigar v Briščah v Slovenski

Benečiji je v svoji pridiagi agitiral proti slovenskim knjigam in časopisom. V isti vasi so karabinjerji preiskali hišo domačina Birtiča, ki je član Demokratične fronte ter ugleden in spoštan vaščan. Našli niso ničesar. Podoba pa je, da skušajo na ta način sramotiti in kompromitirati ugledne Slovence.

*

KAKO JE Z "APOLITIČNOSTJO" SOLSTVA

Predstavniki prosvetnih delavcev Enotnih sindikatov v Trstu so se že večkrat obrnili na pristojne oblasti pri Vojaški upravi, in protestirali proti nepravilnostim, ki se porajajo pri sprejemanju učiteljstva v službo in proti neutemeljenemu odpisu slovenskih učiteljev konec preteklega šolskega leta. Značilno je, da niso oblasti doslej sprejele v službo 12 osnovno šolskih učiteljev in 7 srednješolskih profesorjev. Slovencev, četudi so vsi domačini. Stirim osnovnošolskim učiteljem domačinom pa so te oblasti odklonile celo spremem nihovih prošenj. Tako imamo sedaj v Trstu 23 učiteljev odn. profesorjev domačinov, ki so brez namestitve, četudi imajo strokovno izobrazbo. Pač pa vzbuja med ljudstvom nerazpoloženje okolnost, da nameščajo kot učitelje in profesorje ljudi, ki nimajo nobene strokovne izobrazbe in ki so po poklicu bivši duhovniki, pravniki, inženirji itd. Razen tega niso ti ljudje domačini. Jasno je, da so v ozadju prav grobi politični vzroki, ki zgovorno zavračajo pravljico o "nepolitičnosti" tržaškega solstva.

*

SLOVENSKI DOBERDOB TERJA SVOJE PRAVICE

Tudi prebivalci velike kraške slovenske vasi Doberdob so poslali svoje zastopnike h goriškemu prefektu, da ga poučijo glede važnih perečih vprašanj, ki se morajo brez odloga rešiti. Doberdobski zastopniki so predlagali prefektu popravilo cest in vodovoda, ureritev vprašanja otroškega vrta, ki ga ima še zmerom vojska, ter zlasti popolno neosnovno d občinskega sveta s sti popolno preosnovno občinskega sveta s slovenskimi tajnikom. Tudi so izrazili zastopniki svojo zahtevo, da se jim posiljajo takšni uradniki, ki so večji tudi jezik slovenskih občanov t. j. slovenščine, kar velja še v posebni meri za tajnika, ki naj bo domačin.

*

STOPNUJUJE SE NARODNOSTNO ZATIRANJE SLOVENCEV

Na okrajni konferenci Osvobodilne fronte na Opčinah so zbrani aktivisti ugotovili, da se zmerom bolj stopnjuje narodnostno zatiranje ter zapostavljanje Slovencev na Tržaškem ozemlju. Angloameriška vojaška uprava vodi do slovenskega prebivalstva sovražno politiko, ki je iz dneva in dan vse bolj očitna. Tudi so izrazili aktivisti svoje ogorčenje zaradi podlega izdajstva pristašev takoj zvane "Demokracije", ki se v času, ko hočejo temne imperialistične sile pretvoriti Trst v imperialistično vojaško oporišče, v bazo kolonialnega vladstva, asužnjujejo tem silam in se obnašajo kakor najponižnejši hlapci. Zaradi tega slovensko ljudstvo Tržaškega ozemlja ne bo trpelo v svoji sredti takšnih iz-

dajalcev, ki jim je osebna korist uveljavljana važnejša nego splošna korist ljudstva in naroda.

*

KAKO JE NA CERKLJANSKEM

V Idrijsko cerkljanskem okraju je bil ustanovljen poseben odbor za elektrifikacijo podeželja. Že lani so s prostovoljnimi delom elektrificirali Zakoje. V decembru je pričelo obravnavati v Cerknem radijsko elektromehanično podjetje, ki ima svojo delavnico, tehniko, elektromontanje itd. To podjetje skrbijo za napeljavo elektrike v vasi. Delavnica popravlja tudi radijske aparate, izdeluje transformatorje. Podjetje se bo še razširilo, tako da bo lahko povsem izvedlo svoje elektrifikacijske naloge. Nas cerkljanski okraj vstaja k novemu življenju.

RAZVALIN IN PEPELA

Svobodna Primorska vstaja po priključitvi k Jugoslaviji k novemu življenju. Ljudstvo na Krasu, Vipavskem, Brdih in v Gorah se oklepa svojih obnovljenih zadrug, ki jih imamo 106. Složno delo je rodiло obilni sad. Lani smo obnovili 1665 goriških domačij in gospodarskih poslopij, ki so se kakor čez noč dvignile k vstajenju iz razvalin in pepela fašističnega časa in druge svetovne vojne. Sosedje smo si pomagali drug drugemu, vas sosednjih vasi. Mladi in zavihala rokave in se lotila svojih nalog z mladostnim zanosom. Vrednost prostovoljnih del cenimo na 170 milijonov dinarjev. Vse goriško ljudstvo se pripravlja na gradnjo Nove Gorice, poleg tega pa tudi na zdavo zadružnih domov, ki bodo središče zadružne složnosti in delovne zjemnosti primorskega ljudstva.

RAZNE NOVICE

— V preteklem letu je bilo v goriškem okraju obnovljenih 348 stanovanjskih in 232 gospodarskih poslopij.

— V Anhovem v Soški dolini so pričeli s temeljnimi deli za spomenik padlim telcem.

— V Trstu je prisel na obisk bivši guverner Kansasa Harry H. Woodring.

— Na Trsteniku so našli truplo 52 letnega Ernesta Ferluge. Vzrok smrti še ni dognan.

— Pod vodstvom angleških častnikov je prispeval v Trst skupina avstrijskih policij, ki so gostje tržaške civilne policije. V Nabrežini je uprizoril dramatski odsek Prosvetnega društva veseloigro v treh dejanjih "Pri belem konjčku".

— V Trstu so umrli: 70 letna Marija Bravin, 53 letna Josipina Berce, 38 letna Gema Fonda, 79 letna Hedvika Kiepalč, 46 letni Just Štokovec, 60 letna Ana Furjan, 68 letni Anton F. Pluga, 72 letni Ivan Žigon, 99 letna Pierina Bačić, 67 letna Ivana Bratoš, 75 letna Ivanka Magajna-škerjanc in 63 letni Henrik Verbinek.

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske igre v Tigre. Prevoz s postajo Tigre PCCA do Recrea in nazaj.

L a s t i k e

BRATA ROVTEK
Tigre PCCA. — 1. A. 748 - 589
Rio Cara vrečay

Krojačnica Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59 . 1232

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

Calle RAMON LISTA 5552

Za kalkulacije, Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja RUDOLFA STREHA — Zasebno: Calle Virgilio 2941

KRATKE VESTI IZ JUGOSLAVIJE

ZLONAMERNO POŠKODOVANJE VERSKIH ZNAMENJ V JUGOSLAVIJI JE DELO SOVRAŽNIKOV NAŠE DRŽAVE

Iz Novega mesta poročajo, da je bilo prve dni tega meseca v okolici Novega mesta in celo v mestu samem poškodovanih in onečaščenih več verskih znamenj. Tako so v vasi Loče ob cesti na Trško goro uničili neznani storilci podobo svetnika in razbili več kipov. V Gotni vasi so na razpotju podrli križ, razdejali kapelico na Toški vodi pri Malenšku, ob glavnih cestih v Gotni vasi ter na Kandijski cesti v Novem mestu. Jasno je, da gre v vseh teh primerih za premišljeno zlonamerno dejanje protiljudskih elementov, ki bi hoteli na tak zloben način blati ljudsko oblast in pri nepoučeni javnosti, zlasti, pa v inozemstvu zbuditi vtis, da se pri nas preganja vera in cerkev. Za svoje zločinsko dejanje so si izbrali prav čas večjih verskih praznikov, da bi tudi na ta način dali svoji klevetniški akciji še večji poudarek. — Vsak človek pri nas ve, da vlada v Jugoslaviji popolna verska svoboda. Tem strožjo kazeno zaslujijo zato ti protiljudski elementi, ki poskušajo na tako zloben in zahrbten način blati državo in ljudsko oblast.

JUGOSLOVANSKI UMETNIŠKI FILM "ŽIVEL BO TA NAROD"

Filmsko podjetje "Jadran film" v Zagrebu je zaključilo snemanje svojega prvega umetniškega filma "Živel bo ta narod". Številne scene iz tega filma so snemali na terenu, kjer so se med narodnoosvobodilno vojno odigravali pomebni dogodki v zgodovini naših narodov.

Značilno za ta film je, da je 8% scen posnetih v naravi, a samo 20% v ateljeju.

Snemanje tega prvega umetniškega filma je predstavljalo za kolektiv "Jadran filma" velikansko nlogo. Člani ekip, ki niso imeli dovolj izkušenj, so se borili z relativno velikimi težavami, s kakšnimi se ateljeji tujih filmov redko kdaj srečajo. Snemanje je zahtevalo tudi velike organizatorične sposobnosti vodstva ekip. Samo pri snemanju sscen na Kozari je sodelovalo 3000 statistov, kmetov in kmetov iz tega kraja. Zanimivo je, da so med kmeti odkrili mnogo igralskih tipov katerih vloge so v filmu poudarjene s svojo izvirnostjo.

Film je dolg 2500 m in njegovo predvajanje bo trajalo 1 uro 35 minut. Sedaj dokončujejo laboratorijska dela za izdelavo kopij. Film bodo kmalu predvajali hkrati v Beogradu in Zagrebu.

V ZAGREBU SO ODPRLI TRETJO RAZSTAVO ZVEZE HRVAŠKIH LIKOVNIH UMETNIKOV

Na razstavi je zastopanih okoli 100 likovnih umetnikov z nad 150 slikarskih in 30 kiparskih del. Med njimi so dela, ki se odlikujejo po sodobnosti tematike, n. pr. motivi z mladinske proge. Razstava je bila odprta do 10. januarja.

USTANOVITEV TOVARNE ZA GRAMOFONE IN GRAMOFONSKE PLOŠČE V ZAGREBU

Ob koncu lanskega leta je začela v Zagrebu obravnavati nova tovarna gramofonskih plošč in gramofonov "Jugoton" kot prva tovarna te vrste na Balkanu. Podjetje je nastalo z združitvijo že obstoječih majhnih obratov "Elektroton" in "Edison Bell". Vse tovarniške naprave so montirali domači strokovnjaki. Že v februarju bo pri-

šel na trg nov tip gramofona domače konstrukcije, ki ga bodo prodajali po nizki ceni. Prav tako so v tovarni že pričeli z delom za proizvodnjo gramofonskih plošč, predvsem plošč z narodnimi in partizanskimi pesmimi, koncertno, plesno in zabavno glasbo. Pri snemanju plošč bodo sodelovali radijski orkestri vseh jugoslovanskih republik.

PROSVETNO DELO LMS V KAMNIKU

Okrajni odbor LMS v Kamniku je ob pomoči ostalih množičnih organizacij in prosvetnega odseka pri OLO pokrenil akcijo za ustanovitev tečajev in za dopolnitev osnovnošolske izobrazbe tistih mladićev in mladink, ki radi vojnih razmer niso mogli dokončati svoje redne šolske obveznosti.

Mladina se zaveda, da ji je nadaljnja izobrazba nujno potrebna, zato je odziv v tečaje zadovoljiv. Tečaje vodi učiteljstvo osnovnih šol, ki se trudi, da bi tečajnikom nudilo čim več znanja v zimskih mesecih. Do danes so se pričeli taki tečaji v Vodicah, kjer se je vpisalo 22 tečajnikov, v Zalogu, na Homcu z 38 tečajnikami, v Trzinu s 14 tečajnikami, v Šenkovem turnu jih je 7, v Sv. Trojici pa 4. Po nekaterih krajih, kar kor Vranja peč in Sela bi radi pričeli s tečaji in se je zanje prijavilo precej mladićev in mladink, vendar so nastale težave, kako oskrbeti primerno razsvetljavo v učilnicah, ko ni električne.

AGILNOST SINDIKALNE PODRUŽNICE CESTARJEV

Cestarji okraja Slovenska Bistrica so že v preteklem letu, predvsem v zimskem času, mnogo delali na kulturnem področju. Tudi letos ne zaostajajo. V soboto 3. in nedeljo 4. januarja so igrali Jurčičeve igre "Domen".

Pri njih bi se lahko učile ostale sindikalne podružnice. Tako se je na primer članstvo okrajnega sindikata že lani učilo te igre, pa ni prišlo tako da le, da bi jo postavilo na oder. Cestarji pa so prihajali po 15 km daleč k vajam, da so uspeli.

USTANOVITEV LJUDSKE UNIVERZE V PESNICI

V nedeljo 4. januarja je bila ustanovljena v Pesnici v Slovenskih goricah prva ljudska univerza za okraj Maribor-okolica. Največ zasluga za ustanovitev ljudske univerze, na kateri se bo ob predavanjih učilo prebivalstvo in se hkrati politično in ideoško vzgajalo, ima prosvetni aktiv, ki je univerzo organiziral.

Tako po otvoritvi univerze je bilo prvo predavanje sekretarja OLO Maribor-okolica Srečka Globočnika o kmetijstvu v raznih njegovih razvojnih stopnjah.

Podobna predavanja se vršijo vsakih 14 dni. Na ta predavanja bodo prihajali tudi prebivalci iz okoliških vasi. Tako bo ljudska univerza v Pesnici posredovala strokovno znanje delovnemu človeku ob severni meji.

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES" Hostar Anton

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

RESTAURACIJA "PRI ŠKODNIKU" Kroglišče in Keglišče

Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995

TRIDESET LETNICA USTANOVITVE SOVJETSKE ARMADE

27. februarja praznujejo v Sovjetski Rusiji 30 letnico ustanovitve svoje armade, katera je s svojimi zmagami celemu svetu dokazala svojo hrabrost in sposobnost. Pod vodstvom generalisa Stalina, je Sovjetska Armada pokazala v zadnji svetovni vojni, da je najboljša celega sveta, ki je z junaško obveznostjo branila svobodo in neodvisnost Ruskega naroda ter zadala smrtni udarec nacifašizmu.

Jugoslovani se ob tej priliki s hvaležnostjo obrnejo k slavni in nepremagljivi Sovjetski Armadi in vsemu sovjetskemu ljudstvu, ki je zvesto ramo ob rami bilo skupno borbo za zmago nad nacifašizmom, za osvoboditev, za resnično demokracijo in ustvaritev trdnega miru na svetu. Pomen Sovjetske Armade-osvoboditeljice in njene slavne poti pa ni samo v junaštvu in požrtvovalnosti od njene ustanovitve, ampak izraža tudi vsa tista stremljenja in težnje, za katera so šli narodi v borbo za svojo osvoboditev in novo življenje.

Sovjetska Armada, skupno z armadami drugih osvobojenih narodov in armadami delovnih množic vsega sveta je porok, da bodo propadli vsi poizkusni imperialistični kliči za ogroženje nacionalne neodvisnosti narodov in njenje nove vojne.

OB PRILIKI PRAZNOVANJA USTANOVITVE SOVJETSKE ARMADE SE JE USTANOVIL ORGANIZATORIČNI ODBOR, DA SE TA DAN PRILIČNO PROSLAVI. TA PROSLAVA SE VRŠI DNE 27. T. M. OB 20.30 URI V PARQUE NORTE, ULICA LAS HERAS IN MALAMIA. IZVAJA SE TUDI KULTURNO UMETNIŠKI SPORED. K TEJ PROSLAVI SO SE PRIREDILO RUSKE, BELORUŠKE, UKRAJINSKE, LITUANSKE IN ARMENSKE NASELBINE.

Sovjetska Armada, zibelka junakov, ki je dosegla hvaležnost in občudovanje vsega človečanstva — naše častitke in priznanje ob priliki proslave.

JUGOSLOVANSKA ŽENA V PREDKONGRESNEM TEKMOVANJU

Iz Trebnja poročajo, da so na mavrovih sestankih razpravljalne predvsem o pomenu kongresa, seznanjajo pa se tudi s krajevnimi plani. Sklenile so, da bodo pomagale pri javnih delih.

čaje ter priredile po vseh politična, gospodarska, kulturna in zdravstvena predavanja. Vložile bodo vse sile za vzgojo mladine, propagirale bodo skupno in strojno obdelavo zemlje in pridobile nove naročnice za "Kmečko ženo". Žene iz ljubljanske okolice so zbrale za primorske otroke 12.528 din.

Sklepe plenuma žene že uresničujejo: Na Vrzdencu so ustanovile bralne večere, na katerih ob čitanju šivajo in pletejo. Ker hočejo biti vzhled drugim, so se zavezale, da bodo pri delih na cesti naredile čim več prostovoljnih ur.

V Preserju - Kamnik imajo šivalni tečaj, ki ga vodi 60-letna vneta aktivistka Marjana Kirn.

Tudi v Litiji imajo šivalni tečaj, ki ga obiskuje 40 žen.

Krški okraj: Na Vidmu so pridobili 21 naročnic za "Kmečko ženo". Dom igre in dela bo otvoren čim bodo izpraznjeni prostori, ki so zanj določeni. V februarju bodo žene organizirale vrtinarski tečaj, da bodo uspešne obdelovale vrt v korist sindikalne menze. V Krškem se bo začel krojni tečaj, óa Blanei je gospodinjski tečaj že v teku. Vodi ga tov. učiteljica Lazarinjeva, predavatelje posilja krajevni ljudski odbor. V Skopieah, Stari vasi in Rajhenburgu so žene zbrale 1615 din za goriške otroke.

(Vesti iz Jugoslavije nadaljujejo na 8. strani)

Dr. A. Kirschbaum Dra. Maria Kirschbaum

ZOBOZDRAVNIKA

LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

Franc Štekar

STAVBINSKI PODJETNIK

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinska Okna in Polkna

FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

Vesti iz Organizacij

Pustne zabave v Slovenskem Ljudskem Domu prepovedane

Kakor vsa prejšnja leta, tako smo se tudi letos veselili prihoda pusta in se pripravljali, da ga kot običajno praznujemo. Saj to so dnevi ko človek pozabi na vse bridkosti in tekoče ter se v prijateljskih krogih skuša čimveč zabavati.

V SLOVENSKEM LJUDSKEM DOMU se je pripravljalo, da se letos čim lepše vršijo pustne zabave. Posebno veselje bi letos vladalo, ker zabavali bi se združeni v pravem družinskom krougu. Naša mladina je tudi že več dni žrtvovala, da bi bili društveni prostori primerno okinčani. Nismo pa imeli sreče, ker oblasti niso izdale S. L. D. dovoljenja in seveda se zabave niso vršile. Odbor si je na vse načine prizadeval, da bi se dovoljenje dobilo, toda vse to prizadevanje je bilo zmanj, ker dovoljenja županstvo nam ni izdal. Vzrokov prepovedi tozadovne oblasti niso navedle in se v resnici vsem čudno zdi, čemu se danes prepoveduje naše kulturne prireditve ali plesne zabave.

Veliko število naših rojakov je prihajalo v društvene prostore misleč, da se bodo pustne zabave, kakor običajno

vršile. Ko so naši rojaki prihajali v društvene prostore so začuden občali, ko se jim je javilo, da se zabave ne vršijo. Vsak izmed teh se je tedaj spomnil onih časov, ko so nam prepovedovali v fašistični Italiji prireditve in druge zabave. Čudno se nam res zdi, ko se v današnjem času ne dovoli navadnih plesnih zabav in to še posebno za pustni čas, ko se cel svet veseli in zabava.

V kolikor nam je znano je odbor Slovenskega Ljudskega Doma izpolnil ob ustanovitvi svoje dolžnosti napram tozadovni oblasti. Deluje se v skladu zakonov in ni naš namen, da bi v nobenem oziru zlorabljal gostoljubnost Argentine, naše druge domovine. Spoštujemo zakone in oblasti in kljub temu se nam javnih prireditev in plesnih zabav ne dovoli.

Upamo pa, da se bo tudi ta zadeva čimprej rešila, da bomo lahko širili potom prireditve našo kulturo ter da bo naše delovanje v ponos ne samo naši domovini Jugoslaviji, temveč tudi gostoljubni Argentini.

OBČNI ZBOR PODRUŽNICE SLOV. LJUDSKEGA DOMA V SAAVEDRI

Poročali smo v zadnji številki, da se je vršil v nedeljo, dne 1. februarja občni zbor podružnice Slov. Ljudskega Doma v Saavedri.

Občni zbor je otvoril tov. Križnič, bivši predsednik U. S. J. v tem okraju, ki je najprej opravičil odsotnost tov. M. Turela, predsednika bivšega Društva "Ivan Cankar". Čital je njegovo pismo v katerem se opraviči, da mu ni mogoče prisostvovati na občnem zboru, ker se nahaja vsled zdravljenja daleč iz mesta ter želi novoizvoljenemu odboru največjega uspeha v bodočem delovanju.

Izvolilo se je nadalje predsednika omizja tov. Iv. Makuc ter zapisnikarja tov. J. Božič. Tov. Makuc, kot bivši tajnik Iv. Cankar je podal le kratko poročilo o delovanju, ker smatral je brezpotrebno obširnejše, ker vsem prisotnim članom je znano podrobnejše delovanje bivšega društva. Tov. Suban je podal blagajniško poročilo. O delovanju bivše U.S.J. je podal daljše poročilo tov. Bergoč.

Tajnik Slov. Ljudskega Doma tov. Vižintin je v imenu izvršnega odbora pozdravil navzoče članstvo ter povdral, da na današnjemu občnemu zboru je treba izvoliti odbor, ki bo imel dobro voljo do delovanja ter da ta s pomočjo članstva dvigne podružnico v Saavedri. Rekel je tudi: "Pričakujemo, da vaša podružnica bo v ponos Slov. Ljudskemu Domu ter da v najkrajšem času si postavite svoj dom, ki bo tudi odgovarjal zahtevam naše mladine, ki je ta vse naše upanje v bodočem delovanju."

Prešlo se je na to na volitev novega odbora in bili so izvoljeni sledeči tovariši: predsednik Mihael Križnič, podpredsednik tov. Franc Boštjančič, tajnik A. Bergoč, zapisnikar F. Winkler, blagajnik K. Suban, podblag. Franc Sulič in odborniki A. Fatur, J. Bažec in F. Šterle.

Pozdravil je nadalje prisotne zastopniki Slovenskega Glasa, tov. S. Škof, ki

je v kratkih besedah obrazložil položaj Slovenskega Glasa in izrazil željo, da bi se tudi v naprej tako zanimali tovariši v okolici Saavedre za naše edino slovensko glasilo. Povdariš pa je, da se moramo danes vsi zanimati, da prispe Slov. Glas v vsako slovensko hišo ter da bo to najboljši odgovor našim sovražnikom, ki so že na delu, da bi razcepili zdrženo slovensko naselbino.

Podpredsednik Slov. Ljudskega Doma tov. Pečenko je pozdravil in izrazil, da mu je v veliko zadoščenje nahajati se v naši podružnici in videti pred seboj toliko zbranega članstva. Povedal je, da se je govorilo, da društvo ima samo 20 ali 30 članov, medtem ko se je danes sam prepričal, da to ni resnica. Tudi on je povdarišl kako važno je delovanje podružnice v Saavedri in ob koncu priporočal, da se posveti veliko pažnjo naši mladini, jo organizira in pripravi za društveno delovanje.

Ob koncu je še tov. A. Škrbec obrazložil potrebo, da se naše članstvo tudi organizira v ustanovah vzajemne pomoči. Povdariš je kako velike važnosti je za nas samopomoč ter da Osrednji Jugoslovanski Svet pripravlja temelje, kako bi se čim boljše organizirala samopomoč med Jugoslovanskimi izseljenci. Priporočal je naj vsi pristopijo v Društvo Vzajemne pomoči na Boki ali pa Samopomoč Slovencev na Centeneri.

Predno se je občni zbor zaključil se je tov. Makuc zahvalil prisotnim za red, katerega so se navzoči držali, da se je občni zbor v tako kratkem času zaključil.

Zahvalil se je v imenu podružnice za prisotnost zastopnikom S.L.D. in Slov. Glasa.

Član podružnice.

PRODAJALNA - TOBAKARNA

Prodaja raznih časopisov, revij, slastič ter raznovrstnega moškega in ženskega perila.

VLADIMIR BENKO

Avda. Francisco Beiró 5709

VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

U. S. J. PODRUŽNICA PISEYRO

Dne 1. januarja se je vršil redni občni zbor naše podružnice v Pišeyru. Tega je otvoril tov. predsednik Anton Štangelj, ki je najprej pozdravil navzoče članstvo ter se vsem zahvalil za dosedanje delovanje. V svojem kratkem govoru je pojasnil naše dolžnosti ter vzpodbjal članstvo za božično delovanje. Apeliral je tudi, da bi bolj pogostoma obiskovali društvene prostore, kjer so vsem na razpolago naši časopisi, revije in knjige in v katerih najdejo mnogo novic iz naše domovine.

Nadalje je tovariš tajnik Liberat Tavčar podal natančnejše poročilo o društvenem delovanju. Blagajniško poročilo je podal tov. Peter Hauptman in iz katerega smo razvideli, da se je v društvu delovalo, saj se je v pomoči prekosilo nabranu sveto lanskega odbora. V imenu osrednjega odbora je navzoče pozdravila tov. Heda Pejaković.

Vollilo se je predsednika omizja in bil je enoglasno izvoljen tov. Vladimir Iličić.

Prešlo se je na volitev novega odbora in bili so izvoljeni sledeči tovariši: Predsednik Liberat Tavčar, podpreds. Franc Gustinčič, tajnik Ciril Blažič, podtajnik Marjo Armanin, blagajnik Franc Frol, podblag. Peter Hauptman, odborniki Anton Hrvatin, Anton Štangelj, Rok Peruška, Ivan Ivanoff, Elija Simič, Josip Grlič, Anton Mihalič, Ivan Grlič, Josip Poropat, Franc Lipc in Anton Česnik, Pregledovalci ravnun Mirko Kresevič, Anton Sajn in Heda Pejaković.

Med raznim je bil dan predlog, da bi si naša podružnica nakupila zemljišče, kjer bi se postavil sedež. Predlog je bil z navdušenjem sprejet in se je takoj izvolilo tovariša M. Peruško, M. Kresevič in A. Mihalič, ki imajo nalogo, da poštejo primerno zemljišče, ki bi bilo ugodno in priročno za vse naše članstvo.

Prepričani smo vsi, da bo novo izvoljen odbor skrbel v bodočem za napredek naše podružnice. Nalogo ima tudi, da čimprej organizira našo mladino.

Opozarjamemo vse člane in članice, da bo v nadalje novoizvoljeni odbor skrbel za izterjanje članarine. One člane, ki jih naši naplačevalci ne obiščejo, naprošamo, da to poravnajo v društvenih prostorih ulica Tuyuti 824 - 4 de Junio.

POMOČ DOMOVINI

Likvidacijski odbor U.S.J. — Slovenski ODBOR

Nabranu potom tov. Ivana Remec in Venceslava Košuta:

Po \$ 50.—: Julij Colja, Karel Jelen in Franc Samokec.

Po \$ 30.—: Josip Hosu.

Po \$ 25.—: Karel Stanislav Jelen, Franc Jelen in Richard Kralj.

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA

V MUNRO

JANKO POLIAK

Itzaingó 4267

MUNRO

"ALMACEN"

PETER ČUČIĆ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

RESTAURANT

MIRO MERKUŽA

LORIA 472

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiendes: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

Po \$ 20.—: Josip Srednik Josip Maver, Milan Rebula, Ivan Cotič, Ludovik Rijavec, Franc Strukelj, Anton Solič, Josip Vodopivec, Anton Krpan, Josip S. Plesa. Prispevki brez bonov:

Po \$ 10.—: Angel Chiodi, Alojz Ferfolja. Po \$ 5.—: Albert Gregorič, Marko Sauerški, Rafael Vouk. Skupaj \$ 490.00. Prej objavljeno \$ 520.00. Skupaj \$ 1.010.00 nabranih potov tov. Remec in Košuta.

Nabranu potom tov. H. Šuligoj in A. Bone:

Po \$ 40.—: Franc Vidmar. Po \$ 30.—: Jernej Kanalec.

Po \$ 25.—: Alojz Kodre, Jožefa Lozej, Anton Lazar.

Po \$ 20.—: Albert Ježič, Anton Fornarič, Franc Komel, Franc Kosovel, Alojz Gruden, Franc Cigoj, Karel Rebula, Gregor Biščak, Franc Abram, Anton Persič, Franc Ferluga, Josip Budin, Anton Kodrič, Srečko Baukon, Josip Mislej, August Biležnik, Henrik Piščanc, Rudolf Česnik, Josip Berginc, Franc Žerjal, Luis Furlan, Ivan Vidmar, Ivanka Vidmar, Franc Fagan, Viktorija Švara, Bartolome Flor, Peter Img, Karel Gulič, Anton Stokelj, Milko Melihen, Zorko Šinigoj, Andrej Gec. Prosti prispevki:

\$ 10.—: Josip Simčič; \$ 5.— Josip Jakonič in Avgust Kozina. Skupaj \$ 805.—

Prej objavljeno \$ 600.—

Skupaj \$ 1.405.— nabranih potom tovarišev H. Šuligoj in A. Bone. Omenjena tovariša sta dosegla najvišjo svoto za kar jima gredo naše častitke.

Opomba: V št. 25. "Slov. Glasa" pod nabranu potom H. Šuligoj in A. Bone se je vrnil mal pogrešek in sicer kjer stoji: Peter Mugerli \$ 30.— bi moral biti: Peter Mugerli \$ 20.— in skupna svota \$ 600.— namesto \$ 610.—

Iz bivšega podobdora Parque Patricios:

Po \$ 100.—: Jorge Dragič.

Po \$ 50.—: Rudolf Lenkič.

Po \$ 30.—: Alojzij Križnič, Josip Stanič in Anton Raubar.

Po \$ 20.—: Franc Groser, Anton Perič, Rudolf Skalin, Stefan Kodrič, Jožef Drpčel, Ivan Barac, Stefan Pelinkač, Rudolf Andrejšič, Josip Križnič, Franc Madare, Olga Faletič, Josip Melinc, Alojzij Koren, Stanko Miklavčič.

Skupaj \$ 520.—

Prej objavljeno \$ 1040.—

Vse skupaj \$ 1.560.— nabranu potom podobdora Parque Patricios.

(Nadaljuje na str. 5)

TISKARNA Rudolf Zivec

SARMIENTO 40

Caseros

T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.

Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltrami

DONATO ALVAREZ 2288

Buenos Aires

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA V SAAVEDRI

ANDREJ BOŽIČ in SIN

Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: Sociedad Yugooslava "HOGAR POPULAR ESLOVENO"

CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAO SKOF — Administrador: METOD KRALJ

ZASTOPNIKI:

Za Córdobo in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Laranaga 2235.
 Za Saavedra in okolico: Viktor Metljak: Ramallo 4962.

Za Mar del Plata: David Grilj, Calle 90 No. 58 — Mar del Plata.

Buenos Aires, 21 de Febrero de 1948

No. 4

"Slovenski Ljudski Dom" in Njegove Naloge

Minulo je par mesecev od časa, ko se je vršil ustanovni občni zbor Slovenskega Ljudskega Doma. Novo izvoljeni odbor si je ta dan nadel veliko in težko nalož, katero lahko izpolni le ako vlada med posameznimi člani zavednost, vztrajnost, požrtvovanje in dobra volja. V tem majhnem času, ki nas loči od ustanovitve S.L.D., oziroma združitve naših društev lahko potrdimo, da smo dosegli že sijajne uspehe. Da danes lahko beležimo gotove uspehe gre zasluga v prvi vrsti odboru, ki je sestavljen iz članov vseh prejšnjih društev, med katerimi vlada največja sloga in sporazumevanje ter gre tudi zasluga zavednemu članstvu prejšnjih organizacij, ki se danes smatra kot ena sama izseljeniška družina.

Članstvo S.L.D. dnevno narašča. Iz poročil razvidimo, da rojaki nečlani, a ljubitelji naih prejšnjih društav z veseljem podpisujejo prijave in tako postanejo člani S.L.D. Dolžnost slehernega slovenskega izseljenca je, da ako še ni, postane čimprej član S.L.D.

Vidimo tudi, da se je v tem kratkem času organiziralo razne odseke, kakor pevski, kulturni, prireditveni in v tem tednu tudi tiskovni odbor Slovenskega Glasa. Velike važnosti je za nas ta poslednji, ker bomo na ta način pridobili pri listu novih moči in tako tudi zboljšali naše edino glasilo. Večkrat smo že povdarjali, da naš list ni popoln in to vsled tega, ker stroški za izdajanje so zelo veliki in naša sredstva pa zelo omejena in nam ni mogoče radi tega plačati ljudi, ki bi delali izključno za Slovenski Glas. Našo zadnjo kampanje smo vsled prezaposlenosti lanov ob priliki združitve prekinili, a nadaljevali bomo to v kratkem pod gesлом: "SLOVENSKI GLAS TEDENSKO V VSAKO SLOVENSKO HIŠO!"

Kar mora pa odbor S.L.D. resno vzeti v pretres je, da čimprej organizira našo mladino. Vidimo, da mladinski odsek peša in moramo za to poiskati kje je krivda, da naša mladina ne izpoljuje svojih načrtov. Kritizirali smo svoječasno našo mladino, katera kritika jim pa seveda ni bila kaj preveč po godu. Naprosili so svoječasno bivši Slov. Svet za dve strani v našem listu in da bi se v "Mladinskem Glasu" poročalo o problemih naše mladine. Kdor pazljivo čita MLADINSKI GLAS, bo takoj uvidel, da mladina prav malo sodeluje pri listu. Vedno povdarjam, da mladina je naša bodočnost in kljub temu še danes posvečamo pre malo pažnje naši mladini. Ustanavlja se odseke in sklepa rezolucije. Odseki ostanejo v zapisniku in rezolucije se prav malo odstotno izpolni. Ker zavednosti in dobre volje ne manjka pri naši mladini, ji moramo zato poskrbeti dobre vodilne moči, da se jo orientira v svojem delovanju. To verečje vprašanje mora odbor S.L.D. čimprej rešiti.

V kolikor nam je znano, se je odbor zanimal tudi glede društav v okrajih, kjer živijo naši slovenski izseljeni. S.L.D. ima svoje podružnice na Paternalu, v Saavedri in v San Martinu. Potreben je torej, da tudi obstoječa društva v Rosariju, Córdobi, Montevideu, Comodoro Rivadavia in drugod, postanejo podružnice S.L.D. Naše delovanje širom cele užne Amerike mora biti tesno povezano in zato pričakujemo od naših ustanovljenih društav, da pristopijo kot podružnice k S.L.D.

Obširno smo v zadnji številki poročali o vprašanju vzajemne pomoči, ker smatramo za nujno potrebno, da vsi Slovenci, oziroma Jugoslovani pristopimo k tem ustanovam. Nočemo biti v bodoče v nezgodah prepričeni lastni usodi ali miloščinam, ampak želimo, da nam bodo Društva vzajemne pomoči nudile pomoč pri nezgodah, bolezni ali smerti. Odbor S.L.D. bo to zadevo v kratkem rešil in dal članstvu svojo izjavlo glede medsebojne pomoči.

Razvidno je torej, da stojijo pred nami težka vprašanja, katera bodo prav rešena ako bomo v našem delu tesno povezani in složni.

OBLETNICA JUGOSLOVANSKEGA DRUŠTVA "SAMOPOMOČ SLOVENCEV" (CENTENERA)

"Samopomoč Slovencev" bo z veliko prireditvijo proslavilo dve obletnici in sicer: peto obletnico postavitve lastnega doma in enajsto obletnico ustanovitve društva in svojega delovanja. Prireditve se vrši v društvenih prostorih v SOBOTO 13. MARCA ob 9 uri zvečer. Ker uredništvo ni prejelo od strani odbora "Somopomoci" nobenega besedila za objavo oglasa v tej številki, priobčimo oglas v prihodnji številki.

Quilmes

Nabранo tekom kampanje za rekonstrukcijo Jugoslavije.
 Potom tov. Marije Mljač in Andreja Kerševan:
 Po \$ 50.—: Josip Mljač Josip Ivančič in Josip Mezgec.
 Po \$ 25.—: Franc Skarabod in Feliks Mozetič.
 Po \$ 20.—: Andrej Kerševan, Franc Rožanc, Marija Rožanc, Franc Paulovič, Stefan Skok, Ivan Poljak, Franc Dougan, Pavla Dougan, Anton Markesi, Teodoro Radovič, Josip Arčon, Adolfo Andrijasič, Viktorija Pauljica, Alojzij Valesič, Ivančič Josip, Alojz Persič.

Skupaj \$ 520.—.

Potom tov. Milana Dumenič in Marija Sosič:

Po \$ 100.—: Alberto Blank.

Po \$ 50.—: Ivan Uroda.

Po \$ 20.—: Miroslav Spacapan, Gustavo Miovac, Anton Alsic, Ivan Kačič, Anton Martinič, Jorge Hoffer, Anrija Bauk, Esteban Bauk, Ivan Martinič in Ante Filipič.

Skupaj \$ 350.—.

Potom tov. Mihaela Mljač in Leopolda Gomizelj:

Po \$ 20.—: Mihael Mljač, Franc Mljač, Anton Mlač, Leopold Gomizelj, Ivan Cerkenik, Rudolf Mlač, Ivan Paulovič, Jože Kolarčič, Marij Vodopivec, Ivan Gorno, Franc Ban, Rudolf Božeglav, Anton Chia-

bay, Božo Sandević, in Peter Skok.

Skupaj \$ 300.—.

Potom tov. Ivana Umek in Avgusta Silič:

Po \$ 20.—: Avgust Silič, Ivan Umek, Anton Jakin, Ivan Cerkvenik, Ivan Mikovilovič, Josip Maver, Rudolf Hostnik in Anton Sinkovič.

Skupaj \$ 160.—.

Vsega skupaj oddano bivšemu glavnemu odboru U. S. J. \$ 1.330.—.

*

Nabran potom bonov U. S. J. Dock Sud

Nabral tov. Andrej Frankovič:

Po \$ 50.—: Alojzij Mljač.

Po \$ 20.—: Ivan in Anton Markič, družina Sosič, Andrej Frankovič, družina Emil Tomšič, Ivan Černz, Andrej Golob, Boško Bender, Štefan Siladič in Karel Frankovič.

Skupaj \$ 230.—.

Brez bonov \$ 24.—.

Skupaj \$ 54.—.

V Quilmesu nabranega:

Za U. S. J. Slov. odbor \$ 1.330.—.

Za podružnico Dock Sud \$ 254.—.

Skupna svota \$ 1.584.—.

Temu je treba dodati 667 omotov zdravil in drugih potrebnih nabranih potom požrtvovalnih tovarišic Marije Mljač in Ane Kerševan in 125 omotov istega materiala nabranega potom tov. Milana Dumenič po raznih lekarnah in zdravnikih.

Nabrani material je bil svoječasno oddan Koordinacijskemu odboru.

DOMAČE VESTI

Na obisk v S.T.O.

Poročali smo v zadnji številki o nesreči, katera je doletela našega tovariša Rudolfa Klariča, da je trčel s svojim avtomobilom. Z veseljem poročamo, da je tov. Klarič dobro okrevl in je tudi že v sredo 11. t. m. odpotoval z letalom v Svobodno Tržaško Ozemlje, oziroma v Vižovlje pri Sesljanu, ki je njegova rojstna vas.

Namenjen je tudi, da si ogleda Jugoslavijo. Tov. Klarič želimo srečno pot in pričakujemo njegovih utisov in vesti iz naše nove Jugoslavije.

*

Obisk v domovino

V soboto 28. t. m. odpotuje v domovino tov. Srečko Turel, zvest član Slov. Ljudskega Doma in oglaševalec našega lista. Odpotuje s svojo soprogo, Dragice in hčerko. Namenjen je obiskat svojce v Renčah pri Gorici in vso našo lepo Slovenijo.

Zelimo jim srečno pot in naj v našem imenu pozdravijo poznané Primorce.

Zahvala.

Najlepše se zahvaljujem vsem, ki ste v času moje bolezni mi pomagalo in prispevali na nabiralno polo potom tovariša Janeza Terčič. Vsled bolečin, ki sem jih pred letom pri padcu zadrabil, sem ves čas nesposoben za delo in komaj sedaj gre bolezen na bolje.

Še enkrat vsem najlepša hvala.

Alojz Bizaj.

*

Operacija

V bolnici Pirovano se nahaja naš tovariš Anton Tronkar, član Slov. Ljudskega Doma pod. v Saavedri. Bil je operiran na slepiču. Operacija je dobro izpadla in želimo mu, da se čimprej povrne na svoj dom.

*

Žalostna vest iz domovine.

Naš rojak Ivan Verčon je prejel žalostno vest od doma, da je preminul njegov brat Franc Verčon v Erzelju št. 12 pri Vipavi. Zapušča ženo in 16 letno hčerko.

Pokojnik je bil za časa osvobodilne borbe zvest pismonoša partizanov. Bil je ujet in poslan v italijanske zapore,

kjer si je našel bolezen vsled katere je sedaj podlegel.

Prizadeti družini naše sožalje.

Kdo ve zanj?

Furlan Karlo je pisal na naše uredništvo in nas naprosil, da bi mogli poizvedeti za svojega očeta Franca Furlana, doma iz Prvačine. Poslal je tudi pismo, ki naj bi je sporočili očetu.

Kdor bi vedel zanj, ga naprošamo naj mu o tem sporoči.

ISČE SE

Anton Hrvatin, sin Ivana in Jožefine Hrvatin roj. Steberger. Rojen je dne, 17. 6. 1901 v Trepčnah pri Ilirske Bistrici, Slovensko Primorje. Zadnji njegov naslov je bil v La Plati, calle 42, No. 366. Zadnjič je pisal domov leta 1935.

Kdor bi vedel kaj o njem, je uljudno naproše da to sporoči na naslov: Josè Grilj, Gribone 675 - Piñeyro - Avelaneda.

IZ CORDOBE

Par tednov je že bolna aktivna tovarišica in zvesta naročnica Slov. Glasa, Regina Mozetič. Nahaja se v kliniki Santa Rosa.

Žežlimo ji skorajšnje okrevanje.

IZ LOMA NEGRAS

Povrnili so se v domovino

Pred dnevi so se od nas poslovili tovariši Jožef Pacek, Franc Gadeša, Anton Skrlj, Jakob Ule, Jože Bostjančič in A. Huzjak, ki so odpotovali v našo domovino Jugoslavijo.

Društvo Svobodna Jugoslavija jim je pripravila poslovilen večer v prostorih tov. Adamiča. Vsi so tovarišem ob slovesu obljudili, da se v kratkem spet skupaj snidejo v domovini.

Tužna vest

Pred par dnevi smo prejeli poročilo iz domovine, da je naš tov. Josip Žlogar, doma iz Radovice pri Metliki preminul v starosti 56 let. Bival je v Argentini in se je pred 6 meseci odločil in odpotoval v domovino. Sreča mu ni bila mila, da bi še kaj let živel med svojimi. Zapušča soproga, dva sina in več sorodnikov.

Ostalim naše sožalje!

M. Golobič-dopisnik.

SMRT FAŠIZMU

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

Delegacija Svetovne Demokratične Mladinske Federacije bo obiskala Argentino

Vsa demokratična mladina v Buenos Airesu z navdušenjem pričakuje obisk delegacije S.D.M.F., katera bo prispevala v najkrajšem času.

Mladinci, ki tvorijo delegacijo so vsi odlikovani junaki v zadnji svetovni vojni, kateri so se junaško borili za svobodo v svojih domovinah.

Delegati S.D.M.F., ki prispejo v Buenos Aires, so sledeči:

Milorad Pekci, Jugoslovan, rojen v Danilovgradu leta 1921, univerzitetni študent v Beogradu. Med Narodno Osvobodilno borbo se je hrabro boril v partizanskih brigadah. Danes je zastopnik Jugoslovanske Mlad. Federacije pri Svetovni Federaciji Mladine.

Eugen Karbaul, po poklicu črkostavec, rojen v Brestu. Več let že sodeluje pri francoskem mlađinskem gibanju. Leta 1940. so ga Nemci zajeli, a je v majhnem času zbežal ter se pridružil osvobodilnemu gibanju in šel v vojsko. Leta 1941. je bil ponovno ujet in bil poslan v koncentracijsko taborišče v Nemčijo. Komaj po sedmih neuspešnih poskusih se mu je posrečilo zbežati in ponovno pristopiti k Osvobodilni vojski. Vodil je mlađinske borce v Parizu ter tudi organiziral upore na severu v Franciji.

Je zastopnik Mlađinske Unije Francoske Republike, močne organizacije, ki predstavlja 300.000 članov mlađin-

cev, t. j. delavcev, kmetov, dijakov in druge mladine.

Vasili Bogatirev, rojen v Sovjetski Rusiji, sin kmečke družine, univerzitetni študent v Leningradu. Leta 1941. je kot prostovolje pristopil Sovjetski Armadi. Bil je dvakrat ranjen in odlikovan. Je član protifašističnega komiteja Sovjetske Mladine in zastopa podpredsednika S.D.M.F.

Ivan Miski, rojen v Sov. Rusiji, leta 1917, univerzitetni študent v Moskvi. Med vojno je prekinil študije ter pristopil Sovjetski Armadi in se vojeval do konca vojne. Sedaj nadaljuje svoje študije in je aktiven član Predsedstva Sovjetske Protifašistične Mladine.

General Luis Fernández, rojen v Bilbao v Španiji. V času civilne vojne v Španiji se je do konca boril za svobo do svoje domovine. Pobegnil je v Francijo in se v zadnji vojni boril proti okupatorju. Radi svojih junaških zaslug je bil imenovan general francoske Armade. Je član odbora Socijalistične Mladine in organizator protifašističnega mlađinskega gibanja.

Jaroslav Bousek, po rodu Čeh, star 20 let. Leta 1942 so ga Nemci deportirali, od kjer je po enem letu zbežal in se pridružil osvobodilnemu gibanju v svoji domovini. Je zastopnik Osrednjega Odbora Češke Mladine pri tajništvu S.D.M.F.

Información Juvenil

GIMNASIA RITMICA

Como de costumbre, los lunes y jueves a las 20.30 hs. se realizan los ensayos de gimnasia rítmica, a los que concurren en su mayoría nuestras jóvenes y algún que otro muchacho.

Creemos que si bien la gimnasia rítmica no es todo lo "violenta" que nuestros muchachos desearían que fuera, es un deporte admirable para la educación y fortalecimiento físicos, pues así lo demuestran nuestras jóvenes que han comprendido que ella es una distracción excelente para... mantener "la línea".

Invitamos pues, en nombre de la Comisión de Deportes, a los jóvenes en general, tanto muchachos como chicas, a que concurren a estos ensayos de los cuales solo beneficio pueden extraer. Los jóvenes deben concurrir, pues si siguen con la actual idea de que la gimnasia rítmica es poco para ellos, no participarán en ningún deporte, como hasta ahora.

A las jóvenes las felicitamos por su asiduidad y empeño, e instamos al mismo tiempo a que acrecienten su número.

En cuanto al profesor, hay que reconocer que tiene paciencia y voluntad a toda prueba.

*

BARRAS

También los lunes y jueves a las 20, se realizan en la sede central del "Slovenski Ljudski Dom", ejercicios en barras. Estos sí que son exclusivos para muchachos. Muchos han reconocido que no se puede practicar ejercicios en barras si antes no se educa y fortifica los músculos con la gimnasia rítmica.

A aquellos jóvenes que no practican ningún deporte les manifestamos que deben concurrir a estos ensayos. A los que les gusta el baile, les invitamos a que concurren a hacer gimnasia, y que si bien el baile es un buen entrenamiento, han de saber que como ejercicio es pésimo.

*

BASKET-BALL

También en este deporte ha comenzado a actuar la Comisión de Deportes, que parece la más activa, por lo que comunicamos que se halla abierta la inscripción para los entrenamientos, con vistas a la formación del nuevo equipo. Todos aquellos que tengan interés ya sean muchachos o chicas, deben inscribirse para practicar este deporte.

*

CAMPEONATO DE FUTBOL

Como informamos en otro lugar de esta misma página, el día 22 nuestro equipo de fútbol, demostrará sus cualidades al mismo tiempo que nos hará gustar de un excelente día deportivo. A continuación daremos a conocer las condiciones en las que deberán presentarse los diferentes equipos para poder participar en la competición:

1º) Todos los integrantes del equipo deben ser yugoslavos o hijos de yugoslavos.

2º) Deben presentarse a jugar con la cédula de identidad, requisito indispensable para poder entrar en la cancha.

3º) No se cobrará inscripción para intervenir en el sorteo, pero todos los compañeros sin excepción pagarán la

Todos los Eslovenos deben concurrir a alentar a nuestro equipo que participará en el campeonato Relámpago de Foot-Ball a realizarse el día 22

Organizado por la Juventud de la "Agrupación Yugoslavia Libre", filial Dock Sud, se realizará el domingo 22 del corriente mes un Gran Campeonato Relámpago de Foot-ball en el estadio del Club "Sportivo Dock Sud", sito en la calle L. N. Alem 1900, como atracción central de la gran fiesta campestre que allí tendrá lugar.

Nuestro equipo de Foot-ball participará en el mismo, por lo que se hace un deber de todos los eslovenos concurrir a alentarlo para que conquiste el título de Campeón.

Además del Campeonato, habrá demostraciones gimnásticas a cargo del conjunto del "Slovenski Ljudski Dom", carreras, y por último un gran Baile para despedir el Carnaval. Para los cultores de la comida buena y abundante, se preparará un gran asado y comida yugoslava, en la cual, por supuesto, podrán participar todos... los que paguen.

La Comisión de fiestas de nuestra juventud, preparará camiones para los que deseen concurrir, los que partirán de la sede central del "S. L. D." sito en Coronel Ramón Lista 5158, por lo que los que deseen concurrir, deberán notificarlo con tiempo a la citada comisión, pudiéndolo hacer telefónicamente a 50-5502.

FEDERACION JUVENIL YUGOSLAVA

PROXIMA ASAMBLEA

RESOLUCION

De acuerdo con la resolución tomada en la última reunión del Comité Central de la Fed. Juv. Yugoslava, el 14 de marzo próximo se realizará una Asamblea General Extraordinaria de la Juventud que integra nuestra Federación.

Asistirán a la misma los jóvenes de la Capital y alrededores, mientras que los del interior deberán enviar sus informes por escrito a la brevedad.

En esa Asamblea cada Comisión Juvenil presentará un informe en el cual se deberá contestar en lo fundamental, el siguiente cuestionario:

1) Cuántos jóvenes asociados hay? Cuántos activan?

2) Que actividades han sido desarrolladas desde el primer Congreso.

3) Cuáles son las necesidades de cada Comisión Juvenil? Cuáles son las soluciones que se creen más convenientes?

4) Qué campañas debe encarar nuestra Federación para el futuro?

5) Cómo encarar el deporte?

6) Cómo encarar la cultura?

El informe deberá contestar en lo fundamental este cuestionario, recomendándose para la preparación del mismo, se consulte a todos los activistas.

En el próximo número daremos más información al respecto.

En la reunión del 4 de febrero ppdo. el Comité Ejecutivo de nuestra Federación, ante el insistente pedido de varias de nuestras Comisiones Juveniles de la Capital y el interior, resolvió adherir al Comité de Recepción de la Delegación de la Juventud Democrática Mundial, enviando al efecto, la nota correspondiente.

En otro lugar de esta misma página damos una breve semblanza de los integrantes de la mencionada delegación que pronto estará entre nosotros. Integra la misma el compatriota Milorad Pekci.

JUVENTUD ISTRIANA

Según parece, la Juventud Istriana ha comenzado a organizarse. Al efecto ha convocado a Asamblea, por intermedio de la Comisión Juvenil provisoria de la A. Y. L. Comisión Istriana, a todos los jóvenes istrianos, la cual tendrá lugar el día 27 del corriente mes a las 16.30, en el local de la calle Alianza 7124 de esta capital.

En esta oportunidad se integrará la Comisión Juvenil Istriana definitiva.

Ante esta grata nueva, no podemos menos que desechar el más franco de los éxitos, augurando a los jóvenes istrianos, nuestros hermanos, un buen principio.

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC

25 de Mayo 2006 CORDOBA

Quesería y Fiambrería "LA IBERICA"

de Cuervo y Fernández

Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50-8563

FIDEOS FRESCOS

de NATALIO DOMINI

Bazurco 3425

U. T. 50-8913

La Juventud y la Nueva Yugoslavia

Informe presentado por Rato Dugonjić, Presidente del Consejo Central de la Juventud Popular Yugoslava, al Tercer Congreso de la organización, ocasión en la que fué elegido por unanimidad para el cargo que ocupa.

(Conclusión)

He aquí algunas personas que la Administración Militar aliada ha escogido para juzgar los malhechores fascistas en Trieste. Según el diario "Primorski Dnevnik" el presidente de la Corte de Justicia es Emilio Guvercio fascista después de 1938, el procurador general es Vasco Luci fascista después de 1932, miembro de la comisión de internamiento de los antifascistas. Naturalmente, ellos no pueden ceder sus deberes de otra forma que de contraatacar el movimiento democrtico y de proteger sus amigos, con los cuales ellos han oprimido al pueblo eslavo de esos alrededores. Según la apariencia, el resto, no es el que la administración militar aliada desea.

El ministro de relaciones exteriores de la Unión Soviética, el camarada Molotov, hablando de las proposiciones de separación de la Venecia Julia en la sesión del Consejo de Ministros de relaciones exteriores, ha dicho: "Como la delegación soviética ha ya declarado, es evidente que la daria ser separada del resto de la Venecia Julia, solo en el caso que se quiera infligir un castigo a su población eslava y heroica a Yugoslavia. Tal proposición equivaldría a una penalidad. No sería ni habría otra justificación".

¿Y por qué seríamos nosotros penados? Es porque nosotros hemos participado en la guerra contra los invasores alemanes? O bien porque el fascismo no puede existir en nuestro país, porque la democracia popular reina aquí. O todavía porque hemos combatido para ser un pueblo libre y no de vasallos.

Cuando los Alemanes, en 1943 han traído delante el poder al joven antifascista Stanko Jeftic, ellos le han preguntado cual era su último deseo. Su respuesta ha sido: "Muerte al fascismo, libertad a la Istria". Esas palabras son repetidas hoy dia por millares y millares de antifascistas eslovenos e italianos triestinos, contra los cuales la Policía Civil tira, tira, y que son juzgados por jueces fascistas, que son torturados en las prisiones. Ellos son respetados por toda la juventud yugoslava que tiene sentimiento que toda bala disparada en Trieste toca su corazón.

Estoy infinitamente contento de la presencia, en nuestro Congreso, de jóvenes amigos de otros países que han venido para afirmar la amistad que ya se ha establecido entre nosotros.

Estoy contento que ellos hayan podido tener la ocasión de conocer las voces de la juventud eslovena e italiana para ser reunidos a la Yugoslavia, que ellos han aprendido cuales son los sentimientos de la juventud del país aliado al momento en que se proyecta designar su patria.

Transmitan queridos amigos a los jóvenes de vuestros países, nuestros saludos los más sinceros y diganles que estemos decididos a luchar hasta el final por nuestros derechos. Estamos firmemente convencidos que nosotros tenemos en eso el sostén de la juventud democrtica, pues

es la defensa de los principios por los cuales se luchó en esta guerra, pues es el único medio de defensa de la paz, de la democracia y de la independencia de los Nuestros Estatutos harán mucho para la afirmación de la organización

Nuestros estatutos con todas sus estipulaciones, harán mucho para la afirmación de nuestra organización, de la unión y de la fraternidad ya cumplidos por la enorme mayoría de nuestra juventud, y para dejar nuestra organización apta para llevar a buen fin los deberes a los cuales debe hacer frente. Pero es cierto que ellos harán mucho también para un alargamiento todavía más acentuado de las organizaciones de la juventud y para todas las gentes honestas, todos los patriotas, todos aquellos que aman sinceramente su pueblo, que toman parte. Es un error cerrar los ojos delante los enemigos de nuestra libertad, de nuestra independencia, de nuestros poderes populares en una palabra de la nueva Yugoslavia, hacen todo lo que está en su poder para desalentar la juventud y hacer que ella no ame nuestro Estado. Es verdad que en nuestro país los servidores del fascismo no pueden más reunir a la juventud en la "Ustaška udanica" (La esperanza de los ustachis), en el "Zbor" (Junta) de Ljotc, en la "Juventud de Rayna Gora" de Draza Mihailovic, y otras organizaciones fascistas. Ellos hacen mientras tanto tentativas en ese sentido con otros nombres, pero con los mismos fines. La lucha por la instauración de una nueva Yugoslavia, dotada de una organización diferente de la vieja, nos cercan enemigos que intentarán impedir el desarrollo de tal Yugoslavia si ellos no pueden impedirlo.

Es sobre todo una buena parte del clero que hace esfuerzos en ese sentido.

Cuando hemos hablado de esta cuestión en nuestro II. Congreso, hemos constatado que una gran parte del clero, sobre todo católico, sostenía al ocupante y que era tentado por las organizaciones religiosas de educar a la juventud en un espíritu fascista.

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martin 2902 U. T. 59-0838

RESTAURANT "ČAVEN"

IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931 Bs. Aires

STAVBENI KOVAC

FRANC ČOHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

HERRERIA DE OBRA

HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720

Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

Restavracija

A. BENULIC & KRESEVIC

Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ
CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest)
Tel. Štev. 54 - 4650

a. A la Asamblea general de los "Križar" (los Cruzados) en 1942 Djuro Brajda ha dicho en nombre de los legionarios del frente oriental: "Si yo no habría sido 'križar', yo no estaría en la legión. Después de la asamblea, los legionarios han sido recibidos por el obispo Stepinac, que les ha dicho: "Yo conozco muy bien la historia de una nueva incitación a la guerra y de la organización de los cruzados. Que la asamblea que ustedes tienen hoy dia

que ella sea al mismo tiempo una prueba de vuestra amplitud y de vuestra actividad. ("Nedelja" del 19-11-1942).

Debemos constatar hoy la misma cosa. Despues de la liberación, la actividad contra el pueblo de una gran parte del clero no ha cesado y la juventud no se ha desembarazado de esos susodichos "directores de conciencia" que sobre el cubierto de la sotana quieran formar organizaciones de cruzados que reunirán los elementos deshechos del aparejo de Pavelić conocido como "El Estado Independiente de Croacia". En Bosnia, reaccionarios de la misma especie pero con nombres musulmanes, que no tienen nada de común con la religión, se dan infatigablemente a la obra para revivir sobre una etiqueta religiosa la organización de la Gestapo a la cual ellos dan el nombre de "Jóvenes Musulmanes". Sus fines aparecen en algunas palabras de su programa: "Los principios ser: "Velar a la calidad y no a la cantidad." "El fin justifica los medios". Actitud inversa del enemigo: al final la defensiva, pues según las necesidades, "Los enemigos exteriores son los católicos y los comunistas". Actualmente, cuando las organizaciones religiosas sean disueltas, ellas intentan sobre la dirección de curas reaccionarios de proseguir su actividad y de conservar su influencia sobre la juventud. Ellos pretenden la educación religiosa de la juventud pues ellos no tienen nada de común con ella. Es necesario que nuestras organizaciones se componen de esta cuestión de la manera la más seria, que ellos expliquen a la juventud los deberes actuales entre el Estado y la Iglesia, que ellos le hagan sentir que la libertad de conciencia es plena y entera aquí, y que la actividad de esos curas no tiene nada de común con la religión, pero que ella no tiende a separar la juventud de nuestro Estado y de tenerla a descargo de su desarrollo.

(Fin)

JUGOSLOVANSKO DRUŠTVO

"Slovenski Ljudski Dom"

— VABI —

vse rojake, rojakinje in prijatelje, člane in članice ter njihove družine da pridejo v polnem številu na

Velik PIK-NIK

katerega organizira "Slovenski Ljudski Dom" na lepem in velikem zemljišu JOCKEY KLUBA v SAN ISIDRU, ulica Roque Sáenz Peña 1176. in kateri se bo vršil v

NEDELJO 29. FEBRUARJA

Vršile se bodo razne IGRE in TEKME za mladino in odrasle. Ples na lepem plesišču — in tudi sveže pijače, "asado" (pečenja) in drugih udobnosti ne bo manjkalo.

Ponovno vabimo vse na ta naš pik-nik v San Isidru, da tako prebijete dan zdravega razvedrila v prosti naravi.

O D E O R

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu

Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

RAZPRODAJA KRUAH

TROBEC GUSTIN

Dovažam na dom

Heredia 477

U. T. 51-7165

Nagel razmah priprav za gradnjo zadružnih domov v Sloveniji

V OKRAJU ILIRSKA BISTRICA SO SPREJELE MNOŽIČNE ORGANIZACIJE ŽE POPOLNOMA DOLOČNE OBVEZNOSTI

V nedeljo 11. januarja so se sestali v Ilirski Bistrici aktivisti vsega okraja, da bi razpravljal o izvedbi akcije za gradnjo zadružnih domov v okraju. Kinodvorana je bila polna do zadnjega kotačka. Zanimanje za gradnjo zadružnih domov po vseh je veliko. Zato ni hotel izostati prav noben odbor OF, nobena množična organizacija in noben aktivist.

Okrajni sekretar je v uvodnem poročilu razčlenil lanske uspehe in slabosti dela OF v okraju. Največji uspeh je bil dosežen v obnovi požganih vasi, kar je v okraju še vedno najbolj pereča naloga. Lani je bilo obnovljenih 140 stanovanjskih in 239 gospodarskih poslopij v vrednosti 26 milijonov din. Invertiranega je bilo v to obnovo 18 milijonov din, vse drugo je prispevalo ljudstvo s prostovoljnimi delom. Velik uspeh so prinesle tudi volitve s 100 odstotno udeležbo. Uspela je aktivizacija množičnih organizacij. Odbori OF so bili prečiščeni. Mladina je poslala 385 mladincev v delovne brigade, od teh se jih je vrnilo nad 100 z udarniškim priznanjem.

Letos se poleg nadaljevanja obnove postavlja pred odbore OF in vse aktiviste kot glavna naloga gradnja zadružnih domov. V okraju je bilo doslej komaj 8 naproti, ki se sedaj reorganizajo v kmetijske zadruge. V 3 mesecih jih bo ustanovljenih še 15. Letos je predvidena gradnja 11 zadružnih domov: v Ilirski Bistrici, Knežaku, Zabičah, Novokračini, Slivju, Bitnjah, Tatrach, Jelšanah, Pregarju, Podgradu in Obrovu. Vsa dvorana je navdušeno ploskala, kdo je tov. tajnik po podrobni razložitvi nalog v zvezi z gradnjo teh domov zaključil: "Zgradili si jih bomo sami. Zrasli bodo z delom naših rok, iz naših sredstev, da bodo res naši domovi. Zadružni dom mora kmet tako ceniti, kakor svoje njive, svoj dom."

*

V PREKMURJU BO POMAGALA VAS VASI

Vnedeljo 11. januarja so se zbrali v Murski Soboti aktivisti vsega okraja na konferenci, kjer je ljudski poslanec tov. Zupančič Tone podal referat o nalogah zadružnih domov v naših vseh, ki morajo postati gospodarsko in kulturno prosvetno središče naše vasi. V zadružnem domu bo naš kmečki človek našel vse ono, kar mu je potrebno za gospodarstvo, pouk in zabavo. Sklenili so, da se bo letos zgradilo okoli 30 zadružnih domov v vsem okraju.

Tako živahne diskusije že dolgo ni bilo na nobenem sestanku, kajti vsak aktivist je hotel svojo vas prikazati kot najboljšo, ki noče v tem važnem letu zaostajati za drugimi vasmimi.

Med vasmimi, ki so v načrtu, da bodo gradile domove so vasi Prosenjakovec, Fokovec, Gančani, Sebeborci. Te vasi imajo že pripravljen gradbeni material. Nekatere od njih so imele namen zidati gasilske domove, zdaj so se pa odločile, da bodo z istim materialom gradile zadružne domove. V Križevcih, Serdici in Tešanovcih imajo že pripravljen prostor za zgraditev zadružnega doma. V Gornji Lendavi bodo podrli zgradbo starega gradu, in bodo tako dobili zidno kot strešno opeko za več novih zadružnih domov. Tudi v Puconcih bodo iz zgradbe, kjer je danes zidruga porabili opeko za zidanje novega zadružnega doma. V vseh Cankova, Štrukovec, Melinci in Bratoncei mladina koplje gline za žganje opeke. V Tišini pripravljajo načrt za olešjanje vasi ter bodo v zvezi s tem postavili zadružni dom na najlepšem mestu. Zadružni domovi se bodo gradili tudi v Šaloveih, Rogašcevih, Moščaneh, Bodoneih in Rakičanu. Prav tako v Beltincih, kjer bo mladina prispevala s prostovoljnimi delom 10.000 delovnih ur, ostale množične organizacije po 25.000 delovnih ur. V Beltincih bodo dobili za zidanje zadružnega doma kredit v višini pol milijona dinarjev. Na pobudo ljudstva se bodo zidali zadružni domovi še v Hodošu, Kraščih, Dokležovju, Fiksineh, Gerlineh, Sodiščih in Gederovech ter v Pertoči, Morovcih, Bokreči, Krplivniku in Lemerju.

Sestanek aktivistov je pokazal, da je zanimanje za zadružne domove med ljudstvom zelo veliko. Vse množične organizacije, ki bodo sodelovale pri gradnji domov bodo takoj pričele z delom za pripravo materijala. Mladina je bila do sedaj že zelo agilna, saj je izkopalna na stotine kubikov gline, ki jo pripravlja za žganje opeke. Prav tako bo mladina sekala drva, ki so potrebna za žgajne opeke.

ZA GRADNJO ZADRUŽNIH DOMOV

V ponedeljek je bil občni zbor Zvezze borcev Dolnje Lendave. V okrašeni dvorani okrajnega OF odbora so se zbrali številni boriči in aktivisti. Po referatu tov. Mlinarja so boriči živahnno debatirali in se obvezali, da bodo pri gradnji zadružnih domov ter drugih akejih v mestu prispevali vsak po 100 delovnih ur. Z občnega zebra so poslali pozdravno brzojavko maršalu Titu.

Po vsem Prekmurju je veliko zanimanje za Zvezzo borcev in se vsak dan javljajo za vstop vanjo.

VLADA FLRJ BO BREZPOGOJNO ZAHTEVALA IZROČITEV ITALIJANSKIH VOJNIH ZLOČINCEV ORLANDA IN MARAZZE

Beograd, 28. dec. — (Tanjug). — Po sklepu mirovnih pogodb z Italijo je jugoslovanska vlada zahtevala, naj ji italijanska vlada izroči nekaj vojnih zločinov. Med osebami ki jih je zahtevala, so zakrnjeni vojni zločinci, tako general Orlando, ki je sedaj generalni sekretar italijanskega vojnega ministrstva, in Achille Marazza, bivši major, ki je zakril neštete zločine na okupiranem ozemlju Jugoslavije in ki je pomočnik ministra za notranje zadeve Italije.

Ves desničarski in fašistični tisk se zavzema za zaščito teh vojnih zločinov, ki jih je današnja Italija nagradila za njihove zločine z visokimi naslovi in položaji. Listi, kakor "Risorgimento", "Tempo" in drugi ne omenjajo v svojih poročilih niti besedice o krividi teh zločinov, čeprav so jo jugoslovanski predstavniki dokazali, ter skušajo ovreči z drznostjo in lažmi vse upravičene obtožbe.

Dozdevni liberalni list "Risorgimento" smatra po poročilih agencije France Presse, da so jugoslovanske zahteve po izročitvi teh dveh zločinov "nedopustno izzivanje". Vprašujemo se, na katerem ozemlju so bili vojni zločini izvršeni, legitimne zahteve, ali pa je izzivanje postopek italijanske vlade, ki postavlja vojne zločincev, ki jih je registrira komisija Združenih narodov v Londonu, na visoka in odgovorna mesta. Jugoslovanska vlada je zahtevala izročitev Tadeja Orlando in Achilla Marazze ter ostalih zločinov na temelju mirovne pogodbe, po kateri je italijanska vlada dolžna poskrbeti, da se aretirajo in izroče sodišču osebe, ki so zagrešile ali izdale ukaz za izvršitev vojnih zločinov.

Zahteve, naj se kaznujejo vojni zločinci, kakor sta Orlando in Marazza, je pravična ter temelji na načelih, po katerih se je svobodoljubno človeštvo borilo proti fašističnim napadalecem. Na "anektiranem ozemlju Slovenije", kjer je svoje zločine izvrševal Tadeeo Orlando, je padlo na tisoče talcev, ubitih je bilo 8000, interniranih 55.000 oseb, porušili in požgali so na stotine vasi. Nedolžnih interniranih žrtev se ni vrnilo domov 7000. Za vse te žrtev je odgovoren Tadeeo Orlando, ki je bil komandant divizije "Granatieri di Sardegna" in začasni vršilec dolžnosti komandanta okupirane Slovenije. Poleg tega se je tudi sam udeleževal in so-

deloval pri vojnih zločinah. Med italijansko ofenzivo proti partizanom poleti in jeseni 1942. leta je Orlando sam vodil operacije in osebno zapovedal ustrelitev 36 civilnih oseb in 72 ujetih partizanov v vseh na Bloški. Polici. Enote njegove divizije so začiale v Travnik v kateri je zgorelo 87 hiš in 137 gospodarskih poslopij. Od 30. julija do 1. avgusta 1942. leta so postreljali Orlandoove čete 537 ujetih partizanov.

Prav tako je Orlando ukazal racije v Ljubljani, pri katerih je bilo aretriranih in poslanih v koncentracijska taborišča 2858 oseb.

Nič manj gnusni in krvavi pa niso zločini današnjega pomočnika italijanskega ministra za notranje zadeve Achilla Marazza. Marazza je kot major italijanske vojske 23. pehotnega polka dajal ukaze za izvajanje vojnih zločinov, ki so jih izvrševali njemu podrejene enote 1943. leta je bilo ustreljenih po navodilih komande tega polka 57 vojnih ujetnikov borcev Narodnoosvobodilne vojske. Četè polka "Corno" so poslale v internacijo 1653 možžensk in otrok. Ob koncu julija in v začetku avgusta 1942. leta so požgale 8 vasi in 1 mesto.

Izročitev znanih vojnih zločinov, kakor sta Orlando in Marazza, je potrebno zaradi uvedbe dobrih odnosov med Italijo in FLRJ. Fašistični list "Tempo" skuša označiti jugoslovansko zahtevo po izročitvi vojnih zločinov kot manever z namenom, "da se oslabi in diskreditira vlada, ki je znala z veliko večino zmagati proti ekstremni opoziciji", očitno pa je, da italijanska vlada sama slabí, ker je postavila na visoke položaje znane in registrirane vojne zločince, svoj položaj in se diskreditira, seveda ne samo v očeh italijanskega ljudstva, temveč pred vso svetovno javnostjo, prav posebno pa pred onimi narodi, ki zahtevajo danes od uradnih italijanskih faktorjev z vso upravičenostjo, naj prenehajo s fašističnimi tradicijami.

Namesto, da bi Marazzo kaznovali za zagrešene vojne zločine, dobiva v današnji Italiji še posebne misije. Tako so prav njega in nikogar drugega poslali preteklo jesen v Gorico ob priključitvi k Italiji, da bi preiskoval "zločine", ki so jih fašisti zagrešili proti slovenskemu narodu. O priliki fašističnih pogromov proti slovenskemu prebivalstvu v Gorici je bilo po podatkih Demokratične fronte Slovencev v Italiji ranjenih okrog 300 antifašistov, oropanih 60 trgovin in povzročene okrog 70 milijonov lir škode. Marazza pa je obvestil italijansko narodno skupščino da so bili v Gorici ranjeni samo trije, ter jo prepričeval, da so ukrenili vse potrebno, da bi zaščitili goriške Slovence.

V interesu dobrih odnosov med Italijo in Jugoslavijo, uresničenju pravičnih ciljev osvobodilne vojne in vzpostavitve miru je neobhodno potrebno, da se vojni zločinci, kakor sta Tadeeo Orlando in Achille Marazza, odstranijo iz javnega življenja Italije ter izročijo Jugoslaviji, da jih sodi za zločine, ki so jih zagrešili. Jugoslovanska vlada bo zahtevala, kakor je poudaril na včerajšnji tiskovni konferenci predstavnik ministrstva za zunanjje zadeve FLRJ Eštref Badnjevič, naj italijanska vlada brezpojno izpolni dolžnosti ki jih nalaga mirovna pogodba.

PIZZERIA

EMIL LAVRENČIČ

Avda. Fco. Beiró 5315
T. A. 50-3525

MIZARSKA DELAVNICA

"LA PRIMERA"

PETER JONKE

Lastnik:

Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.

PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA

G. JERKIC & P. ROJC

"HOTEL ALPINA"

Nasproti postaje "Huerta Grande"

SIERRAS DE CORDOBA

Med gorami v višini 1000 m.

ODPRT CELO LETO,

Dr. Hinko Halpern

Specijalist notranjih bolezni

Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure

San Martin 955 - 1 nad. - dep. C

U. T. 32-0285 in 0829

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud America

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugoeslavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoeslava.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTEÑOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462 BUENOS AIRES C. CORREO 390

MIZARSKA DELAVNICA "LA PRIMERA"

PETER JONKE

Lastnik:

Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.

PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA

G. JERKIC & P. ROJC

"HOTEL ALPINA"

Nasproti postaje "Huerta Grande"
SIERRAS DE CORDOBA
Med gorami v višini 1000 m.
ODPRT CELO LETO,

PREKOP DONAVA-TISA-DONAVA

NAJVEČJE DELO V JUGOSLOVANSKEM
PETLETNEM PLANU

Ljubljana. — Med največja dela, ki jih predvideva petletni načrt Jugoslavije se uvršča gradnja velikega prekopa v najroditnejšem nižinskem predelu Jugoslavije, v Vojvodini. Ta prekop bo dolg 240 km in se bo raztezal od Donave proti jugovzhodu do reke Tise in zopet dosegel Donavo.

Zakaj so se jugoslovanski narodi odločili ustvariti že v prvi petletki delo tako ogromnega obsega kakršno bo ta prekop, ki bo doslej največje človeško delo na jugoslovanskem ozemlju?

Vojvodina, ta severovzhodni predel Jugoslavije, je znana po svoji rodovitni zemlji, je jugoslovanska žitnica. Toda dosedanje poljedelstvo je bilo še zelo primitivno, zaostalo. Krivda ne leži v ljudstvu, temveč v zgodovini, pri izkorisťevaleih našega ljudstva. Petletni plan postavlja poleg industrializacije in elektrifikacije velike in važne naloge tudi v poljedelstvu, v dvigu njene proizvodnje. Z gradnjo velikih tovarn in novih mest v petletki bo postajalo pereče vprašanje preskrbe velikega števila delavcev in mestnega prebivalstva.

Ne gre samo za redno prehrano, gre tudi za več, za bistveno zboljšanje in dvig blagostanja delavcev, ki ga zagotavlja plan. Zato je nujno potrebno, da se istočasno s preskrbovanjem ljudstva z živilim, zviša tudi donosnost zemlje, polja. Ne moremo več biti odvisni od slučajne letine, od sušnih let, ne moremo več dopustiti, da bi velike povodnje uničevale plodna polja. V zadnjih letih, zlasti v letu 1945 in 1946 je bila Jugoslavija zelo poškodovana in prikrajšana zaradi suše, ki je gospodarila skoro na vsem njenem ozemlju. Treba je torej zagotoviti stalno, enakomerno, redno prehrano prebivalstva s pomočjo namakanja, kadar to zahtevajo leta suše, istočasno pa se zavarovati pred prevelikim deževjem s tem, da se s pomočjo omrežja številnih kanalov odtaka s polj odvišna voda.

Na drugi strani ne smemo in ne moremo dopuščati, da naša polja klub dobri zemlji rodijo manj kakor v mnogih naprednih deželah. Ne smemo pozabiti, da je bivša Jugoslavija prav malo storila za zboljšanje zemlje. Poljedelstvo je ostalo skoro enakomerno na isti stopnji v vseh 25 letih. Jasno je, da je bilo potrebno napraviti korenite

in učinkovite ukrepe. Plan predvideva uporabo umetnih gnojil in sicer skoraj petkrat več kakor v letu 1939. Povečanje donosnosti na 1 ha je nujno, ker se črna površina ne more, površinsko vze, povečavati v nedogled. Zvišanje donosnosti na ha pomeni napraviti konične tehnični in poljedelski zaostalosti.

Na vsem jugoslovanskem ozemlju predvideva petletni načrt izsušitev 420 tisoč ha zemlje. Večina te površine je pokrita z nepotrebnimi jezeri in močvirjem, ki ne samo, da ni koristna, temveč predstavlja v največjih primerih legla bolezni, predvsem malarije. Tako bo izsuševanje s pomočjo prekopov služilo tudi zboljšanju zdravja prebivalstva.

Kakor rečeno ni dovolj samo večja uporaba umetnega gnojiva ter modernega poljedelskega orodja, traktorjev, kombajnov, setvenih in drugih strojev, tu je potrebna še pomoč vode, dežja, kadar pa tega ni, je treba pristopiti k umetnemu namakanju. Kakor petletni plan predvideva izsuševanje močvirja in nepotrebnih jezer, prav tako zagotavlja tudi namakanje 400.000 ha zemlje in to prav zaradi tega, ker je sušnih let v bogatih poljedelskih predelih kakor je Vojvodina, povprečno mnogo več kakor vlažnih, dežavnih let.

Vendar ni samo suša ono, kar slabo vpliva na rodovitnost zemlje. Poljedelstvo trpi tudi zaradi neenakomerne razporeditve dežavnih dni. Posebno je to važno zaradi splošno znanega dejstva, da ima vsaka rastlina v svoji rasti kritično dobo, ko ji je vлага v nekem dočenem času neobhodno potrebna. Vse to so razlogi, ki govorijo in nakazujejo da se mora iz vseh teh prirodnih nepričlik in zaprek najti izhod. Tak izhod pa more najti edino človek, njegovo umsko in ročno delo, njegov poseg v elementarno delovanje narave. S takim in vztrajnim delom je mogoče postaviti gospodarstvo na solidne temelje, nezavisno od raznih nepričlik in okoliščin.

Kot izhodišče za odklanjanje prirodnih nezgod se bo gradil torej veliki kanal od Donave, na njeni najsevernejši točki na našem ozemlju, pri madžarski meji in ki se bo raztezal preko Vojvodine, prekoračil Tiso in zopet stekal nazaj v Donavo ob romunski meji. V dolžino 240 km niso vračunani stranski kanali, katerih število tudi ne bo majh-

no. Pri reki Tisi bo prekop torej prečkal reko. Tod bo zgrajen velik jez, zbrana voda se bo uporabljala za električno silo, za hidrocentralo.

Kanal ne bo ozek prehod, temveč prava reka s preko 50 metrov širine in odgovarjajočo globino, po kateri bodo lahko pluli največji podonavski parniki. S tem se bodo številna mesta ob bodočem kanalu spremeniла v važna rečna pristanišča. Voda v kanalu se bo napolnjevala iz reke Donave, v času nizkega vodostaja pa se bo iz nje umetno črpala voda. Izkoristilo se bo visoko stanje Donave v poznih spomladanskih in letnih mesecih kajti ne smemo pozabiti, da je Donava reka, ki izvira v Alpah in se vanjo v gornjem toku izlivata tudi mnogo alpskih rek, ki imajo zaradi topljenja snega v pomladanskih mesecih mnogo vode. Kanal Donava-Tisa-Donava bo hkrati reguliral prekomerno vodno stanje. Njegova voda se bo iztekala proti jugovzhodu zopet v Donavo. V primeru velikih voda reke Donave, se bo torej po tem prekopu odvajala odvišna voda, ki večkrat dosega grozečo in nevarno višino. Končno je prekop znatna, okrog 90 km krajša plovna pot od reke Donave, s čemer bo razumljivo prihranjeno plavajočim ladjam mnogo goriva in časa. Poleg tega bo prekop poživel medsebojno izmenjavo dobrin, trgovine v teh krajih.

Res je, da predstavlja kanal ogromno delo, kakršnega se pred-aprilska Jugoslavija ne bi upala, niti ne bi mogla začeti. Toda v najblžji zgodovini in sedanosti pozna jugoslovanski narodi velika dejanja, dela, katerih se lotijo z veliko delovno vnemo in zanosom. Mladina je zgradila progo Brčko-Banoviči, prav tako skoro enako dolgo železniško progo kakor kanal Donava-Tisa-Donava, to je progo Šama-

Sarajevo v rekordnem času, nekaj več kot pol leta. Prekop Donava-Tisa-Donava je v resnici še večja in največja naloga, kjer bodo potrebne množice strojev in dobrodošle vsake delavne roke. Jugoslovanski narodi so si zadali to ogromno, odgovorno in doslej najtežjo nalogo, zavedajoč se ogromnih koristi, ki jih bo nudil prekop. Nobe nega resnega dvoma ni, da ne bi tega veličastnega dela uspešno izvršili v zadovoljstvo in srečo svojega ljudstva.

C. Št.

Ferdinand Cotić

Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989

U. T. 50-1383

Krojačnica "Gorica" Franc Leban

WARNES 2191

Buenos Aires

Naproti postaje La Paternal

T. A. 59 - 9357

Dr. SANTIAGO DOMINGO

ZARICH

K rugični zdravnik

Notranje bolezni za ženske in otroke

ROSARIO

Córdoba 6217 T. A. 94228

PISALNE IN RAČUNSKE STROJE

Prodajam, kujujem ter izvršujem vsakovrstno popravljanje v tej stroki.

ANTON VOGRič

Esmeralda 633 - III n. O.

T. A. 31 - 1774

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Víctor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

TRADUCTOR PUBLICO

Esloveno, servio-croata, checoeslovaco y demás idiomas europeos.
Extracciones de partidas para jubilaciones ferroviarias y para el
Instituto Previsión Social.

SAN LORENZO 937

ROSARIO (STA. FE)

RUDOLF KLARIČ

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

RESTAURACIJA IN BAR

BILLAR

— Vsakovrstna domaća prehrana. —

LASTNIK: Peter Benčič

INDEPENDENCIA 4202 vogal MARMOL BUENOS AIRES

ČITAJTE IN RAZŠIRJAJTE:

"SLOVENSKI GLAS"

VSAK NAŠ ZAVEDEN ROJAK
NAJ POSTANE NAROČNIK!

Prešeren in Mi

Letos dne 8. februarja je minilo devet in devedeset let, odkar je v Kranju na Gorenjskem umrl naš največji pesnik — Francé Prešeren. Prešeren je tisti, ki nam je pred vsem svetom prizobil legitimacijo kulturnega naroda. Njegove Poezije, ki so izšle konec leta 1846, z letnico prihodnjega leta so našo doslej še skromno poezijo na mah dignile na stopnjo evropskega pesniškega ustvarjanja. Z njimi se je postavil Prešeren ob stran največjih oblikovalcev besedne lepote in, kar pomeni naprimer Angležem Byron, Rusom Puškin ali Poljakom Mickiewicz, to pomeni nam Slovencem Francé Prešeren. On je naš osrednji duh, čigar pesem je postal ne le potrdilo kulture in s tem tudi naše narodnosti, ampak pomeni hkrati simbol našega hrepenenja po lepoti.

Kako so sodobniki sprejeli Prešerna, vemo iz zgodovine. Čeprav so njegove poezije pomenile ne samo izreden literarni dogodek, marveč so bile naravnost nepričakovano razodetje slovenske duše in besede, so vendarle ostale glas vpijočega v puščavi. Kljub temu, da so nekateri izbrani posamezniki spoznali pomen in vrednost Prešernovih pesni za naš narod, je bilo med njegovimi sodobniki vendarle še mnogo več takih, ki so bili do njih brezbržni ali pa celo sovražni. Tako je ostalo kljub ugodni sodbi, ki jo je izrekel o Prešernovih pesmih v Kranjski Čbelici češki pisatelj Čelakowsky, in kljub navdušenju, ki ga je pokazal zanje pesnikov zvesti prijatelj Matija Čop. Toda več je bilo takih, ki Prešerna niso spoznali, ali pa jim je bil celo kamen spotike. Brezbržnost Prešernovih rojakov za njegove poezije, in celo takih, ki so bili slovenski pisatelji, je imela deloma svoj vzrok v tem, ker so ti ljudje sploh mislili, da slovenska književnost popolnoma izpolni svojo nalogo, ako slovenskemu narodu poleg slovnice in molitvenikov preskrbi najpotrebnejših knjig za praktične potrebe. Nemogoče in tudi nepotrebno se jim je zdelo, da bi se v jeziku, ki so ga v tistem času govorili samo posli in kmetje, gospoda pa samo takrat, kadar je morala občevati s poslom in kmetom, zlagale pesmi in da bi se Slovencem ustvarile po njihovem mnenju nepotrebna, in nepraktična leposlovnna književnost. To naziranje je bilo tudi vzrok, da je bil pesnik take vrste, kakor ga predstavlja Jovan Vesel-Koseski, bolj priznan in više cenjen nego Prešeren, čigar "mokrovečne rože poezije" so se morale za dolgo umakniti bobnečim in grmečim verzom danes že skoraj popolnoma pozabljene oboževanega pesnika Bleiweisovih "Novic".

Drugače kakor sodobnički je sodil o Prešernu naslednji red, ki ga predstavljajo tako imenovani Mladoslovenčci iz druge polovice minulega stoletja. Že Janez Trdina, ki na meji obeh polovic preteklega stoletja l. 1850, pretresla slovenske pesnike, je zapisal, da je Prešeren prva zvezda na obzorju slovenskih pesnikov. Kako lepo pravi o njegovih pesmih, ki so jih nekateri dolžili celo nenravnosti: "Tu je voda —pravi—, ki je nikdar ne zmanjka, saj je tudi vedno zajemamo. Tu je obnebje, ki se nikdar zemlje ne dotika, ampak zmeraj nove, nezmerne lepotе v jasni daljavi kaže. Tu je vijolice, ki nikdar duha ne zgubi, marveč nam kakor staro vino zmeraj žlahtneje diši, kolikor dalje jo kuhamo. Tu je godba, ki nam zmeraj nove glase daje in naše srce v vedno novih harmonijah ziblje

Tu je z eno besedo večni pesnik, čigar poezije so iz srca pognale, iz katerih je drevo zraslo, ki bo s svojim sladkim sadjem tudi še pozneje vnuke radovalo". Prav tako je tudi že Janez Menclinger spoznal, da je mladim slovenskim pesnikom treba "pesniti v Prešernovem duhu", ne pa posnemati "pesmarja Koseskega".

Pravi prelom v odnosu Slovencev do svojega največjega pesnika pa pomeni nastop Josipa Stritarja, ki je l. 1866 v družbi z Jurčičem in Levstikom v Klasju no novo izdal Frešernove poezije, katerim je napisal po Levstikovi sodbi epohalen uvod, v katerem je prvi

sodobni epohateni uvod, v katerem je prvi natančneje označil pesnika in njegovo delo. Odtlej Slovenci niso več dvomili o umetniški vrédnosti Prešernovih poezij, čeprav tudi poslej še niso potihnile borbe glede na njihovo vsebino. Da pa je bilo spoznanje Prešerna in njegovega dela zmerom globlje, dokazujejo pod-

stoletju rodilo največ sadu in nam da lo dve tako pomembni knjigi, kakor sta Žigonova Prešernova čitanka s komentarjem in razprava "France Prešeren — poet in umetnik" ter Kidričev Prešeren, ki obsega za zdaj Pesni in Biografijo od 1800-1838, a bo sedaj izšel v celoti. O tem našem razmerju da največjega slovenskega pesnika pričata tudi Prešernova rojstna hiša v Ribici, katero je slovenski narod odkupil pred osmimi leti s pomočjo šolske mladine od Ribičevih, kakor se imenujejo Prešernovi po domače, in jo uredil v muzej, kamor romajo in bodo še dolgo romali vsi častileci Prešernovega imena in dela. Največje priznanje pa je dobil Prešeren prav v osvobodilni vojni, ko smo proglašili njegov dan za kulturni praznik slovenskega naroda.

Kajpada nam slavljenje ne sme nikoli postati samo sebi namen. Prešeren nam ne sme biti zgolj predmet znanstvenega preiskovanja, ne zgolj predmet špoštovanja, nego živo bogatstvo našega duhá, s katerim bomo danes in

znamenje slovenstva, kateremu je predvsem služil s svojo pesmijo, tudi tedaj, ko je vanjo izlival najbolj osebno bolečino svojega srea. V Sonetnem venu, eni najlepših njegovih pesniških izpovedi, je sam poudaril to zvezo, ki je med njegovo poezijo in njegovim narodom:

Želje rodile so se hrepeneče,
da s tvojim moje bi ime slovelo,
domače pesmi milo se glaseče,
želje, da zbudil bi Slovensčeno celo,
da bi vrnili k nam se časi sreče,
jim moč so dale rasti neveselo.

Prešeren pa nam ni samo zgled narodne zvestobe, zvestobe do svojega jezika, do svoje zemlje, do svojega ljudstva, ko nas opominja: "Ljubezni domačije noben naj vam ne vsmrti strup" — ampak nas hkrati tudi opominje k narodni slogi in skupnosti. Kot pesnik je hotel vendar biti Orfej, to je skrivenostni zedinjevalec src, ki je pel zato da bi nam srca vnel za čast dežele, med nami potolažil razprtije.

in spet zedinil rod Slovenske cele.

Kako plemenito in hkrati kako sodelno je pojmoval narodnost, najbolje spoznamo iz njegovega razmerja danam to potrjuje njegovo razmerje drugih slovenskih narodov, zlasti nam to potrjuje njegovo razmerje vsega človeštva. Njegov patritizem n šovinističen in reakcionaren, temveč demokratičen in napreden, to se pravi, da ni nestrenjen in napadalen, tem več druži s poudarkom lastne narodne individualnosti tudi idejo o povezaniosti in bratstvu narodov sveta. Res da je pel Prešeren v Krstu pri Savici češ da "največ sveta otrokom sliši Slave", vendar je v Zdravljici izpovedal tudi naslednje:

Živé naj vsi narodi,
ki hrepené dočakat dan,
ko koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregnan,
ko rojak, prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak.

Tako se v Prešernovi pesmi skladno ujemata in dopolnjujeta narodnostna in človečanska misel. Kajti to je bil zanj —iskrenega humanista in prepričanega demokrata— najvišji ideal, bodisi v osebnem bodisi v socialnem življenu. Iz pesmi Slovo od mladosti vemo, da je Prešeren pesnik idealne, plemenite človečnosti, ki ga je globo-ko v sreči ranila hravna spačenost in egoizem sveta in družbe, v kateri je živel, in to ne samo zaradi tega, ker je sam okusil njene krivice, njena nasilja, ampak v prvi vrsti zato, ker sta na-sprotovala sanjam o pravičnem in le-pem svetu. O tem priča tudi njegova ljubezenska pesem, kjer prav tako ču-timo na dan to hrepanje po lepti in člo-večnosti, ki sta bili Prešernu ne le iz-vor, ampak tudi končni namen in cilj, vse umetnosti.

Pesniško ustvajanje je bilo zanjskrivnosten in težak poklic, ki zahteval od človeka, da nosi v sebi "al pekel a nebo" —to se pravi, da nikoli ne omaga v borbi za svojo dušo, za narod, za človeštvo. Zato je njegova poezija z nas kot Slovence in kot ljudi neizčrpel vir, iz katerega moramo zajemati, če hočemo živeti in bogatiti same sebe.. Temisel je pesniško lepo povedal Oton Župančič v Pesmi mladine, ki jo je zapobil stoletnici Preešrnovega rojstva. Ta kole pravi:

Mogočen plamen iz davnine šviga,
vekove preletel je koprné,
in plamen naš se druži z njim, se dvig
in plamen naš pogumno dalje gre,
ker neprekinjena drži veriga
iz zarje v zarjo in od dne do dne....

Francé Prešeren

slej vedno pogosteje izdaje njegovih poezij, prav tako pa tudi iz desetletja v desetletje mnozece se stevilo razprav, ki so nam skušale odgovoriti na razna vprašanja tako imenovanega prešernoslovja in hkrati tolmačiti svet njegove umetnosti in pomen njegovih idej. Poslebno smo se Slovenci zavedeli, kaj nam je in mora biti Prešeren, ob stoletniici njegovega rojstva. Nedolgo nato (1905) mu je Ljubljana celo postavila spomenik, na katerega je potem takem čakal več kakor pol stoletja. Splošna zavest je postalno tisto, kar je pred šest in tridesetimi leti v predavanju o slovenski literaturi formuliral Ivan Cankar takole: "Pod zastavo Prešerovega imena, po poti, ki jo je on pokazal, so hodili vsi naši pesniki in pisatelji, se je razvijala vsa naša književnost do današnjih dni".

In mi danes? Ali poznamo Prešernata ali se zavedamo njegovega pomena. Menda na to lahko odgovorimo pritrudilno. Prešernoslovio je ravno v našem

jutri in vselej krepili svoje duše in
katerem bomo našli vselej oporo v bon-
bi za svobodo, bratstvo in napredek.
Slavimo ga kot našega največjega pes-
nika, ki se je povzpel više mimo vse-
drugih in tako rekoč brez predhodni-
kov uvrstil slovensko poezijo ob pesni-
štvo drugih, velikih narodov, s katerimi
smo postali tako enaki, če ne po
številu, pa po moči duhovnega ustvar-
janja. Prešeren je tisti, ki nam je pri-
dobil te dragocene kulturne legitimacije,
je s tem, da je dal našemu dotlej zani-
čevanemu jeziku prožnost in lepoto,
kakršni se pred njim nihče niti sanjal
ni upal. Ta jezik, ki so ga zaničevali
tuječi ter so se ga sramovali domačini,
se je v Prešernovi poeziji pokazal
vsej svoji moči, lepoti in bogatstvu te-
zaživel prav v nji s toliko samonikl-
močjo, da z luhkoto kljubuje vsem po-
skusom, ki bi ga hoteli uničiti. Tod
Prešesna ne slavimo zaradi jezika, tudi
ne samo zaradi njegove dovršenosti in
lepote. Jezik je bil Prešernu zunanj

OTON ŽUPANČIČ:

Beseda o Prešernu

Ne pričakujte od mene nikake modrosti ali učenosti, zakaj jaz se nisem nikdar bližal Prešernu po znanstvenih stopnicah ali po filozofskih ovinkih, temveč tako, kakor želim, da bi mu se bližali vi vsi: samo z odprtim čutom, s preprostim, poniznim srcem, žejniim lepotom in resnice. Vedno niso prihajali k njemu tako, temveč s svojimi predstodki in doktrinami in teorijami, zato ga niso spoznali.

Naša književnost je stara nekaj stoljetij, naše leposlovje samo toliko desetletij, kolikor jih je preteklo, od kar je izšla knjiga Prešernovih poezij. To je prva manifestacija slovenskega umetniškega duha, tako vzvišena nad vsem, kar so Slovenci dotlej dosegli v svojem jeziku, da so bili le redki tisti ki so spoznali ves pomen Prešernovega dela in življenja. Mi danes, ki se mu spoštljivo klanjam kot svojemu svetemu mojstru in vzorniku, se globoko zavedamo, da tudi vse poznejše generacije pri nas niso ustvarile umetnine, ki bi jo smeli postaviti kot enakovredno poleg Prešernov.

V Prešernovi besedi je centralna ideja slovenstva. A to slovenstvo ni nikaka omejena domačnost, nikaka sentimentalna idiličnost, nikak plah in ozkočen pogled na življenje. Ne, to slovenstvo je tako globoko, kakor vse trpljenje človeškega srca z vsem obupom, strahom in strastjo, slastjo in bolečino in je po duhu tako široko kakor ves svet. V šoli se učite, kako je Prešeren gojil vse mogoče umetne oblike: tercine, ottava rima, španska asonanca, distihon, anacreontska kitica, trolet, glosa, gazela, sonet in potenciran sonet; — sonetni venec še z akrostihom po vrhu; vedeti pa morate, da ni niti ena njegova vrstica pisana samo zavojno blagoglasja in forme, nego da je vsa vnaanja oblika pokorna in voljna služabnica notranje pesnikove ideje. Prešernova poezija je na tistem višku popolnosti, kjer se ne more več govoriti zase o formi in zase o vsebinu: forma in vsebina je eno, ograničen plod duševnega snovanja pesnikovega.

To je tista odlična veličina Prešernova: kakor je pri njem oblika in vsebina eno, tako je eno Prešeren-človek in Prešeren-poet. Za vsako njegovo pesmijo, za slehernim njegovim stihom čutim novo postajo njegovega duha. Nič ni slučajnega, nič samo približno ali zavojno lepšega rečenega, vse se veže in plete samo zato, da nam je čim jasnejša vsaka poteza duševne fizi-

gnomije poetove. — Prešeren je bil v življenju nesrečen človek, v ljubezni takoj beden, kakor le more biti beden in nesrečen kdo na zemlji. Ali njegovo poslanstvo je bilo vse potrpeti, vse preboleti, zatrepi up in strah, to se pravi, odreči se vsej sreči na svetu in se tako preko vsega pozemskega povzpeti do zadnjih spoznanj zase in za svoj narod. V "Pevcu" nam je povedal, kako se je zavedal svoje dolžnosti, ki mu jo nalaže pevski poklic z vso neizprosnostjo: "Stanu se svojega spomni, tripi brez miru". Samo s to žrtvijo in odpovedjo je mogla nastati njegova večna knjiga, samo zavojno nje je hotel in mogel takoj trpeti, zavojno nje se je odpovedal celo smrti.

Jaz ne grem nikdar iz domovine, da ne bi vzel vsaj Prešerna s seboj, in vam, mladi prijatelji, morem samo spoštovati: omislite si njegovo knjigo, poglabljajte se vanjo, in potem mi ni treba več reči, da se nikdar ne ločite od nje. Zakaj čim bolj se boste poglabljali v Prešernov svet, tem več lepote vam bo žarelo iz nje, tem več skrivnosti vas bo vabilo vedno in vedno k njej. In ljubili boste Prešerna, kakor je vreden ta edinstveni duh.

Prešerna ljubiti pa se pravi, ljubiti lepoto in resnico in pravico; ljubiti slovenstvo brez šovinizma in ljubiti človeštvo in vse narode brez hlapčevstva in poniževanja; enak z enakim. Prešeren s svojo visoko knjigo, ki govorji o človekoljubju, o bratstvu vseh narodov, nam je pridobil pravico, stati v

krogu kulturnega človeštva kot majhen, a ne brezpomemben člen. Pomnite to vi, ki vas je usoda postavila na periferijo slovenstva.

Ljubiti Prešerna se pravi, ljubiti svobodo misli in besede, svetovnega nazora in vere. Kdor se drži Prešerna, se drži prave mere in jasne harmonije, odmeta vnanji nakit, zavrača frazo in mu je samo do jedra.

Spoštovati Prešerna-pesnika in Prešerna-človeka, se pravi spoštovati človeško bedo in spoznati pomen in potrebo trpljenja za idejo. Prav pojmiti Prešerna, se pravi pojmiti sebe in vseti svojo usodo nase, pa naj bo še tako bridka, jo preizkusiti do zadnjega grenca in jo premagovati v pokorni službi vseobčega življenja. Umetnik ne more biti vsak, človek pa, ki po svoje verno in vdano služi narodu in človeštvu, je lahko vsak najmanjši izmed nas.

Zato še enkrat: Ljubite Prešerna!

SONET NESREČE

O Vrba, srečna draga vas domača
kjer hiša mojega stoji očeta;
da b' uka žeja me iz tvoj'ga sveta
speljala ne bila, golj'fiva kača!

Ne vedel bi, kako se vstrup prebrača
vse, kar srcé si sladkega obeta;
mi ne bila bi vera v sebe vzeta,
ne bil viharjev notranjih b' igrača!

Zvesto srece in delavno ročico
za doto, ki je nima milijonarka,
bi bil dobil z izvoljeno devico;
mi mirno plavala bi moja barka;
pred ognjem dom, pred točo mi pšenico
bi bližnji sosed varoval — svet-Marka.

ZDRAVLJICA
Prijatljiji, obrodile
so trte vinice nam sladko,
ki nam oživlja žile,
srce razjasni in okó,
ki vtopi
vse skrbi,
v potrilih prsih up budi!

Komu najpred veselo
zdravljico, bratje, čmo zapet?
Bog našo nam deželo,
Bog živi ves slovenski svet,
brate vse,
kar nas je
sinov slovečne matera.

V sovražnike 'z oblakov
rodū naj naš'ga trešči grom.
prost, ko je bil očakov,
naprej naj bo Slovencev dom:
naj zdrobē
njih rokē
od spone, ki jih še teže!

Edinost, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo;
otrok, kar ima Slava,
vsi naj si v roke sežejo,
da oblast
in z nju čast,
ko pred, spet naša bosta last!

Bog živi vas Slovenke,
prelepe, žlahtne rožice;
ni take je mladenke,
ko naše je krvi dekle;
naj sinov
zarod nov
iz vas bo strah sovražnikov!

Mladenči, zdaj se piše
zdravljica vaša, vi naš up;
ljubezni domačije
noben naj vam ne vsmrti stup;
ker zdaj vas
kakor nas
je srčno branit kliče čas!

Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat dan,
da, koder sonce hodil,
prepir iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak.

Nazadnje še, prijatljiji,
kozarce zase vzdignimo,
ki smo zato se zbratli,
ker dobro v srcu mislimo;
dokaj dni
naj živi
vsak, kar nas dobrih je ljudi! —

Prešernova rojstna hiša v Vrbi in izletniki

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX
Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

MEHANIČNA DELAVNICA
JOSIP HLAČA
Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne
pozabite, da boste najbolje postreženi
po zmernih cenah v HOTELU

"PACIFICO"
Anton Bojanović
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC
Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67-6250
Buenos Aires

Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc
Villarroel 1476 U. T. 54-5172

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR
MARIJ MEDVEŠEK
Guevara 525 U. T. 54-0624

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

B U E N O S A I R E S

Gutenberg 3360

T. A. 50 - 3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenida San Martín

K R O J A Č N I C A
Franc Meline

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO
ANTON FORNAZARIĆ
Espana 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

TRGOVINA JESTVINI
"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

F. H R A D I L A K

FIAMBRERIA — Puesto No. 8

Mercado "Las Magdalenas"

Fco. Belgr 5276 — T. A. 50-6990

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR LA SOCIEDAD YUGOESLAVA "HOGAR POPULAR ESLOVENO"

PISMO IZ SLOVENIJE

Nedvomno vas bo, dragi rojaki v Ameriki, zanimalo, kako živimo v Sloveniji, kaj se dogaja pri nas. Stare vezi med domovino in vami ne morejo nikdar usahni. Te vesti naj se ohranjajo in naj se utrujujejo. K temu naj pripomorejo pisma iz Slovenije, ki naj posredujejo med vami in nami.

Te dni smo bili pod močnim vtiskom do godka, ki je imel svoj odmev med vsemi jugoslovanskimi narodi. Praznovali smo namreč 70 letnico našega največjega živečega slovenskega pesnika Otona Župančiča. Vsi jugoslovanski listi, časopisi in revije so posvetili daljše članke in razprave pesniku svobode in napredka. Oton Župančič je več nego samo pesnik. V letih pred prvo svetovno vojno je že oznanjal uporno misel jugoslovanskih narodov in slovenskega delovnega ljudstva, združitev Slovencev ter njihovo vstajenje. Med drugo svetovno vojno pa se je uvrstil med boritelje za osvobojenje izpod fašističnega jarma in je pisal izpodbudne pesmi kot "Anton Pesnik". Njegova najznamenitejša pesem iz tega časa je "Več, poet, svoj dolg", ki je z neverjetno silo potegnila za seboj junaka borce in vse delovno ljudstvo. Z mladostnim ognjem napoveduje v zadnji kitici pomlad in zmago nad fašizmom:

Se bo kdaj pomlad,
se bo napočil zor,
takrat voljti zbor
pojde lovec klat:
plani čez Savo, plavaj čez Dravo —
zob za zob in glavo za glavo!

Slovensko ljudstvo se je z globoko hvaljenostjo spomnilo svojega prvega pevca ter se mu oddolžilo z neštetičnimi izrazi iskrene pozornosti. Z vseh strani so prihajale čestiske, njemu na čast so bile neštete proslave. Do solz ginjen se je Oton Župančič zahvaljeval za te dokaze udane zvestobe. Ob tej priliki je bil deležen najvišjih odlikovanj. Tako ga je Prezidij Ljudske skupščine Federativne ljudske republike Jugoslavije odlikoval z redom Narodnega osvobojenja. Prezidij Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je izdal Ukar o podiilitvi častnega naslova "Ljudski umetnik" Otonu Župančiču. V zbornični dvorani vseučilišča v Ljubljani je bil slavljenec zaradi svojih zaslug za slovensko kulturo promoviran za častnega doktora slovenske univerze.

Oton Župančič je prikazal usodo slovenskih izseljencev predvsem v svoji znameniti pesnitvi "Duma", ki bo večno živel v med-slovenskim ljudstvom, kot najpopolnejši pesniški izraz njegovih življenjskih bolesti in prelesti.

*

Druga stvar, ki priteguje zanimanje vsega slovenskega delovnega ljudstva, je zidava zadružnih domov. Kakor po vseh ostalih ljudskih republikah nove Jugoslavije, tako bodo tudi v Sloveniji gradili po vseh vseh zadružne domove. Računajo,

da jih bo letos postavljenih v Sloveniji 400 do 500. Poleg nadaljevanja del pri gradnji velike avtomobilske ceste Beograd-Zagreb-Ljubljana, ki se imenuje cesta bratstva in enotnosti, bo zidava zadružnih domov najpomembnejša delovna naloga drugega leta naše prve petletke. Po vsej Sloveniji se zbira ljudstvo na setankih in sklepa o zidavi zadružnih domov. Tudi strokovnjaki se shajajo in razpravljajo o tej stvari, ki bo globoko posegl v življenje naše vasi. Slovenski kmetovalec mnogo ustvarja. Njegovo delo je trdo in naporan. Toda sredstva, s katerimi obdeluje svojo zemljo, so še zmerom preveč primitivna in nezadostna za naloge našega časa. Uporaba kmetijskih strojev, ki kmetijsko delo poenostavlja in izboljšuje, je še zelo nezadostna. Ni pa mogoče misliti na to, da bi bilo vse te stroje mogoče nabaviti brez oblike skupnega, družnega sodelovanja. In najboljša njegova oblika je zadružništvo. Nedvomno bo ta akcija za zadružno sodelovanje mnogo, mnogo pripravila k izboljšanju, olajšanju obdelovanja ter boljšemu pridelku. In središče tega gospodarskega sodelovanja bodo zadružni domovi s svojimi posojilnicami, trgovinami, skladisci, semenarnami, odseki za poljedelstvo, živinorejo, vinogradništvo, sadjarstvo, gozdarstvo, pašništvo, itd. Toda ti zadružni domovi ne bodo pripomogli le k gospodarskemu, temveč tudi k splošnemu prosvetnemu napredku, saj bo v teh zadružnih domovih tudi dvorana za razne prireditve z ljudsko knjižnico, čitalnico itd. Tako bodo ti zadružni domovi na vasi živahnja žarišča novega, smotrnega življenja, ki bo zagotavljalo našemu slovenskemu kmečkemu delovnemu ljudstvu lažje, bolj plodonosno delo, mestnemu prebivalstvu pa izboljšano preskrbo. Slovenko ljudstvo se danes živo zaveda teh važnih okoliščin, zato bo z veseljem in toplo zavestjo sodelovalo pri izvedbi tega daljnosežnega načrta.

Seveda bo sodelovala pri zidavi zadružnih domov tudi naša požrtvovalna, vzgledna mladina. Kakor je doprinesla svoj delež k izgradnji važnih prog Brčko-Banoviči 1. 1946 in Šamac-Sarajevo 1947, tako se že sedaj pripravlja, da se odzove klicu domovine ter postavi svoje mlade sile v službo skupnosti. Razen tega bo pomagala tudi pri izgradnji Novega Beograda, gradnji avtomobilske ceste Beograd-Zagreb, razširjenju tovarne težkih in orodnih strojev v železniku pri Beogradu, pa tudi pri gradnji Nove Gorice, ki je njena letošnja najvažnejša republiška delovna naloga.

Naj pripomnimo, da bo v okviru akcije za zadružne domove urejenih 21 sportnih igrišč, dve hidrocentrali, 5 planinskih domov in 9 ambulant.

*

Reinaldo Wasserman
MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-2845

TRGOVINA JESTVIN "TRST"
STANKO MIHELJ

Charcas 3120 U. T. 72-4957

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem krovu

DANIJEL KOSIĆ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

T. A. 50 - 6228

Slovenija v Novi Jugoslaviji ima predpogoje za bogate kulturne življenje. To vidimo tudi na poljuzaložbene delavnosti. Od osvoboditve do konca 1947 je izšlo namreč na področju Ljudske republike Slovenije 1439 knjig in brošur, kar predstavlja prepirčljiv uspeh, če pomislimo, da je bilo treba po končani drugi svetovni vojni postavljati tudi kulturne in prosvetne naloge na nove, trdnejše temelje. Najvažnejše založbe v Sloveniji, ki izdajajo knjige, brošure in druga dela, so Slovenski knjižni zavod v Ljubljani, Cankarjeva založba, Državna založba Slovenije, Mladinska knjiga in Založba Tiskarne družbe sv. Mohorja v Celju. Slovenski knjižni zavod je izdal od osvoboditve do konca 1948 — 208 del, Cankarjeva založba 78, Državna založba Slovenije 166, Mladinska knjiga 111, Mohorjeva družba pa 42. Ostale publikacije so izšle v drugih založbah ter izdajateljstvih.

Tudi časopisje Ljudske republike Slovenije se lepo razvija. Danes izhaja tukaj 73 listov in časopisov. Med temi je največ strokovnih, ki obravnavajo vprašanja z vseh strokovnih področij. Sedanje naklade listov znatno presegajo predvojne, tako da je v novi Jugoslaviji pridobilna na važnosti posredovalna vloga tiska glede na poučevanje ter obveščanje ljudskih množic.

V skladu s tem se je dvignilo tudi zanimanje ljudstva za čitavo. Ta pojav se odraža v razmahu ljudskih knjižnic in čitalnic Slovenije. Danes deluje tukaj 1094 knjižnice, čitalnic, ki so ločene od knjižnic, je 25, domov kulture, kjer je osredotočeno vse prosvetno življenje, pa 350. Z zidavo zadružnih domov, bodo te številke še znatno zvišane.

To novo življenje vlije vsemu slovenskemu delovnemu ljudstvu mnogo poleta in vere v zagotovljeno lepše življenje. Vsestranski uspehi nas častno postavljajo ob stran ostalih ljudskih republik.

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odškodnine, Odslovitve, Nezgode,

Dedčnine in vse Sodniške Tramitacije

Urardne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8

Escritorio 623 (Nasproti Obelisku)

T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

TOVARNA POHISTVA

VINKO ROGELJ

BLANCO ENCALADA 249-261

VILLA ESCASO U. T. 652-0133

ZELEZO - BETONSKO PODJETJE RUDOLF KOMEL

ZA NACRTE IN PRERACUNE

Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

FARMACIA "S.O.L.E.R."

Servicio nocturno de urgencia

Avda. Fco. Beiró 4984 U. T. 50-2079

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos

MOISES GERBIEZ

Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

Zobozdravnička

Dra. Samoilović

Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

INDUSTRIJA PAPIRJA

WIDER

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2266

Buenos Aires

PISMO IZ SPODNJE IDRIJE

Sledi pismo je poslala Berta Lapajne svoji sorodnici, naši pridni društveni delavki Justini Turk. Pismo je vredno, da se ga priobči dobesedno radi lepega sloga, že z ozirom nato, ker je Berta obiskovala samo Italijanske šole.

Družina Berte Lapajne je za časa nemške okupacije mnogo pretrpela; grozno mučen je bil njen oče in nato ubit od Nemcov leta 1943 v Opatjem selu. Ista usoda je zadeva njenega brata.

Sp. Idrija, 9. 1. 1948.

Dragi, nepozabljeni stric, teta in branci!

Zahvaljujem se Vam za besede v Vašem pismu, ki so meni in vsem pri nas dokaz Vašega razumevanja in naše skupne vezi v krvi in misli. Rada bi vedela kako je pri Vas, kako govorijo o nas v Jugoslaviji. Odkrito Vam povez, da naše življenje ni najboljše urejeno, toda upamo, da ob koncu naše petletke bomo pred Vami prednjaci. Dela imamo veliko, ogromno; sovražnik nam je zapustil od tovorn in hiš le ravnine, iz cestočne zemlje neobdelano gmano, pri nas je skupno z neštetičnimi mučeniki umrli domovina, toda sedaj naša domovina zopet vstaja, oživila, se prerojuje. Ustvarjam novi dom, katerega otroci bodo pod njegovim krovom dobili toploto za vetišče dela in življenja, nikoli več ne bodo naši bratje s krvavim sreči zapuščali svojih dragih in šli po svetu za vsakdanji kruh. Mnogo smo pretrpeli in smo še kaj pripravljeni potrepeti, toda nikdar ne bomo pozabili vse to, kar je šlo mimo nas.

Naj Vam malo opišem naše domače življenje: Moj mož je mizar, dela tukaj doma pri njegovem stricu. On nima očeta in ne matere, umrla sta mu, oziroma umorili so ju v nemških taboriščih. Prše, ki so še žive ostale so povedale, da so njegovo mater pri polni zavesti da gre v smrt, peljali v krematorij in jo tam še živo sežgali. Njegova sestra je bila tudi v Nemčiji, vendar pa je kljub vsemu trpljenju prišla srečno domov!

V pismu sledijo še zasebna poročila.

PIVARNA — Krogliče in Kegliče
PODGORNIK FRANC

Warnes 2113 La Paternal

MERCERIA — Casa "LA FAMA"

ARTICULOS REGIONALES

BAJZER

Buenos Aires 672 Cosquin — CORDOBA

KROJAČNICA
CIRIL PODGORNIK

Tinogasta 5206

MERCADO
"Las Magdalenas"

CARNICERIA — RAUBA R
Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

RESTAVRACIJA

IVANČIĆ RUDOLF

Añasco 2622

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel

*

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

Talleres Gráficos "CORDOBA"

Gutenberg 3860 - 21-2-1948

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIIKA

VILLA A. GIARDINO Est. Thea

HUERTA GRANDE — T. A. 43

.....